

IRDO

MOZAIK

Prve slovenske družbeno odgovorne novice, št. 6/ VIII

September 2015

HORUS 2015

Razpis za Slovensko nagrado za družbeno odgovornost Horus

Rok za prijavo je 25. 9. 2015

str. 4

Lidl Slovenija

Dobro razvit koncept DO v podjetju Lidl Slovenija

Pogovor s Tino Cipot

str. 7

Industrijska konoplja

Priložnost za slovensko kmetijstvo

Pogovor z Lino Habjanič, Konopko

str. 13

Zaupanje v ekonomijo v času krize

Primerjalna analiza med Slovenijo in Avstrijo

Katharina Gangl in Sara Tement

str. 25

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti je bil ustanovljen leta 2004 z namenom raziskovati in pospeševati razvoj družbene odgovornosti v Sloveniji in v svetu.

Prizadeva si povezati vse ključne akterje na področju razvoja družbene odgovornosti (podjetja, vlada, civilna družba...) ter izvajati skupne aktivnosti in kampanje za osveščeno širše družbo o potrebnosti in pomenu družbene odgovornosti v Sloveniji.

S svojim delovanjem inštitut IRDO prispeva k prenosu in prilagajanju tujega znanja ter konceptov slovenskim razmeram in potrebam, hkrati pa omogoča izmenjavo slovenskega znanja in izkušenj s tujimi strokovnjaki, podjetji in organizacijami.

Povabite v naše članstvo tudi druge, ki bi želeli biti seznanjeni z informacijami o družbeni odgovornosti in prispevati k razvoju le-te.

Izdajatelj:

IRDO
Inštitut za razvoj družbene odgovornosti
Preradovičeva ulica 26
2000 Maribor, Slovenija
info@irdo.si // www.irdo.si

Telefon: + 386 (0)31 344 883

Faks: + 386 (0)2 429 7104

Spletna mesta: www.irdo.si,
www.horus.si, www.mladinski-delavec.si,
www.chance4change.eu

Uredništvo

Glavna urednica: Darija Cvetko

Odgovorna urednika: Anita Hrast,
ddr. Matjaž Mulej

Kontakt: novice@irdo.si

Naklada: elektronska oblika novic, poslano na najmanj 200 naslovov

Foto: IRDO in drugi avtorji

V kontekstu družbene odgovornosti (zmanjšanje stroškov, onesnaževanja okolja) so novice v elektronski obliki. Za vsebinsko prispevkov odgovarjajo avtorji. Mnenja avtorjev niso tudi nujno mnenja uredništva. Besedila niso lektorirana in so v slovenskem in angleškem jeziku.

Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim dovoljenjem uredništva.

Namenjeno članom inštituta IRDO.

Vsebine

- 4 **Razpis za Slovensko nagrado za družbeno odgovornost HORS 2015**
- 7 **Lidl Slovenija
Podjetje z dobro razvitim konceptom družbene odgovornosti**
- 13 **Intervju: Lina Habjanič
Industrijska konoplja kot priložnost za slovensko kmetijstvo**
- 16 **Intervju: Tatjana Fink in Matic Treven
Slovenska pručka - zapisana v preteklosti, z utripom sedanosti**
- 18 **Intervju: Nina Rakuša
O.sem, trgovina z drugačnimi stvarmi**
- 20 **Intervju: Luka in Klemen Zupančič
Easy carb - štetje ogljikovih hidratov je preprosto**
- 22 **V branje: Social Responsibility:
Beyond Neoliberalism and Charity**
- 24 **Mreža za podeželje**
- 25 **Zaupanje v ekonomijo v času krize:
Primerjava med Slovenijo in Avstrijo**
- 27 **DO sodelovanje podjetja Saubermacher - Komunalna in Doma starejših občanov Dosor Radenci**
- 29 **DO v Sloveniji**
- 33 **DO v Evropi in po svetu**
- 35 **Dogodki, konference**
- 38 **Razpisi in priložnosti**
- 40 **Prejeli smo**

Družbena odgovornost v Lidl Slovenija str. 7

Družbena odgovornost niso le donacije in sponzorstva, česar se v podjetju Lidl Slovenija zavedajo. Razvili so vrsto aktivnosti, s katerimi naslavljajo DO na področju odnosa do zaposlenih, okolja in skupnosti.

Slovenska pručka str. 16

Pručka je nepogrešljiv predmet v slovenskem domu. Pa veste od kod izvira? Slovenska pručka ni le pručka, na katero lahko sedemo, ampak je večstranska, nudi ugodje in delovni prostor.

O.sem - trgovina z drugačnimi stvarmi str. 18

Izdelki v trgovini O.sem pravijo Odličn.sem, Originalen.sem, Otroški.sem, Osvajalski.sem, Oseben.sem. Trgovina z res drugačnimi stvarmi za pisarno in dom.

Preprosto štetje OH z Easycarbom str. 20

Easycarb je prva celovita rešitev za enostavno upravljanje ogljikovih hidratov in vsebuje aplikacijo za pametne telefone in bluetooth tehtnico. Namenjena je vsem sladkornim bolnikom in tudi ostalim, ki želijo nadzorovati svoje ogljikove hidrate.

Zaupanje v ekonomijo v času krize str. 25

Raziskava, izvedena leta 2014, je preučevala zaznave ekonomske krize v Sloveniji in Avstriji ter povezave teh zaznav s političnim in ekonomskim udejstvomem.

Spoštovane članice in člani!

Pa smo nazaj, veseli, da vam lahko pošljemo nekoliko daljšo septembrsko številko Mozaika. V številki preberite, kako so se družbene odgovornosti lotili v trgovskem podjetju Lidl Slovenija. Verjemite, da bodo aktivnosti, ki jih izvajajo, na vas naredile vtis. Enako velja za podjetje Saubermacher - Komunala in Dom starejših občanov Dosor Radenci, ki sta združila svoje moči v skupnem prizadevanju za lepše bivanje starejših občanov. Upamo, da vam bodo vse tri organizacije tudi v vzgled, kako biti družbeno odgovoren.

O uporabi industrijske konoplje smo se pogovarjali s soustanoviteljico zadruga Konopko Lino Habjanič. Konoplja je vsestranska in bi lahko bila izjemna priložnost za slovensko kmetijstvo.

Tatjana Fink in oblikovalec Matic Treven sta nam predstavila 'srčno' in funkcionalno Slovensko pručko. Ta je izdelana iz masivnega hrastovega lesa, je lepa na pogled, uporabimo pa jo lahko tudi kot delovno podlago za prenosni računalnik, zato je domiselno in okusno zasebno in poslovno darilo.

Posebej smo ponosni na udeleženko IRDO programa Model M 2014, Nino Rakuša, ki je odprla svojo trgovino, kjer prodaja predvsem drugačne stvari za dom in pisarno. Pokukajte v njeno trgovino na Ptuju, ne bo vam žal.

Vemo, da število obolelih za sladkorno boleznijo narašča. Ne vemo pa, kako je prehranjevanje obolelih pravzaprav zamudno: tehtati morajo živila, iskati kalorične vrednosti v tabelah, preračunavati kalorije. Z bratoma Luko in Klemnom Zupančičem smo se pogovarjali o aplikaciji Easycarb, ki zgoraj naštetu naredi sama. Dokaj domiselno, kajne?! Posebej bi izpostavili tudi izid četrtega zvezka zbirke Social Responsibility, Beyond Neoliberalism and Charity, katere odgovorni urednik je prof. ddr. Matjaž Mulej ter primerjalno analizo med Slovenijo in Avstrijo na temo zaupanja v ekonomijo v času krize. Prijetno branje!

Člani uredništva revije IRDO Mozaik

horus

slovenska nagrada
za družbeno odgovornost

Le še nekaj dni za prijavo na razpis za nagrado za družbeno odgovornost HORUS 2015

Rok za prijavo: 25.9.2015

Spoštovani,

kdor družbene odgovornosti še nima vključene v svojo strategijo, zaostaja za sodobnim napredkom in konkurenčnostjo. Sodoben čas namreč od pravnih oseb vse bolj zahteva, **da se zavedajo vplivov**, ki jih imajo **na okolje in družbo** ter vplivov, ki jih okolje in družba povzročata nanje. O tej soodvisnosti in celovitosti družbe govori koncept družbene odgovornosti (DO), ki se v uspešnih podjetjih in organizacijah ter zavodih vse bolj uveljavlja, o njih pa govorijo tudi pomembnejši evropski dokumenti in usmeritve.

ZAKAJ?

Ker so v svetovnem merilu zlasti podjetja prepoznala, da jim **družbeno odgovorno delovanje prinaša številne koristi**, kot npr.:

- ⇒ večja prepoznavnost in ugled v medijih, pri splošni javnosti, kupcih, dobaviteljih, poslovnih partnerjih,
- ⇒ večja motivacija zaposlenih za delo, večja lojalnost zaposlenih, manj absentizma in fluktuacije,
- ⇒ več predlogov za inoviranje, izboljšave poslovanja, delovanja,
- ⇒ pridobitev novih poslov s strankami, dobavitelji, več nakupov in večja lojalnost potrošnikov,
- ⇒ racionalnejša raba virov in s tem zmanjšanje stroškov,
- ⇒ več dobička ob izteku leta.

Vabimo vas, da se prijavite na razpis za podelitev **Slovenske nagrade za družbeno odgovornost – Horus 2015**. Razpis je namenjen **podjetjem** (mikro, majhnim, srednje velikim, velikim, **socialnim podjetjem**) in **zavodom, podjetnikom s slovenskimi koreninami**, ki poslujejo v tujini, **novinarjem** ter **ostalim organizacijam** in **posameznikom**, ki delujejo **družbeno odgovorno**. Iščemo in nagrajujemo celovite pristope pravnih oseb in posameznikov k družbeni odgovornosti.

Razpis so 15. junija 2015 v partnerskem sodelovanju s številnimi strokovno-interesnimi organizacijami objavili IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, PRSS - Slovensko društvo za odnose z javnostmi in SPIRIT Slovenija, javna agencija. Častni pokrovitelj Slovenske nagrade za družbeno odgovornost HORUS 2015 je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor.

KAJ S SODELOVANJEM NA RAZPISU KOT PRAVNA OSEBA PRIDOBITE?

- ⇒ S specializiranim vprašalnikom, usklajenim s smernicami ISO26000 in drugimi aktualnimi dokumenti o DO, vam bomo pomagali analizirati vaše stanje DO ter pripraviti poročilo o tem za neodvisne ocenjevalce.
- ⇒ Dodatno 2 uri brezplačnega svetovanja organizatorja za prijavo na razpis in/ali uveljavljanje, vzpostavitev ali prenovo strategije družbene odgovornosti v vašem podjetju, zavodu, organizaciji.
- ⇒ Posredno izobraževanje ključnega kadra o družbeni odgovornosti, spoznanja dobrih praks drugih podjetij, zavodov za izboljšanje vašega poslovanja.
- ⇒ Več objav o vaši organizaciji v medijih.
- ⇒ Možnost prejema nagrade Horus 2015 in/ali priznanja Finalist Horus 2015 ter s tem brezplačno uporabo logotipa Horus 2015, povečan ugled vaše pravne osebe v javnosti, med zaposlenimi, potrošniki, poslovnimi partnerji.
- ⇒ Brezplačno udeležbo na seminarju Horus 2015 (8.9.2015), kjer boste spoznali vse bistvene informacije o uveljavljanju družbene odgovornosti v vašem poslovnem okolju.
- ⇒ 20 % popust pri prijavnini, če ste člani organizatorjev in podpornih partnerjev projekta.

Koga vabimo k prijavi na razpis?

- podjetja (klasična, socialna) in zavode,
- slovenske podjetniške organizacije/podjetnike v zamejstvu in po svetu,
- novinarje ter
- družbeno odgovorne posameznike in organizacije.

Vabimo vas, da v projektu sodelujete z vašim primerom dobre prakse in delujete z zgledom!

Razpisno dokumentacijo za leto 2015 najdete [tukaj](#). Vlogo oddajte do **25. septembra 2015**.

Dodatne informacije:

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, GSM: 031 344 883, e-pošta: nagrada.horus@irdo.si

Veselimo se vašega sodelovanja na tem natečaju in promocije vašega primera dobre prakse v slovenski javnosti!

S spoštovanjem,

zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej,
predsednik Strokovno-organizacijskega odbora nagrade

in

Anita Hrast, direktorica,
koordinatorka projekta Horus.

**Borut Pahor, predsednik
Republike Slovenije**

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOVENCE
V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Potekala je delavnica za prijavitelje na razpis za Slovensko nagrado za družbeno odgovornost HORUS 2015

Organizatorji so doslej prejeli že 13 prijav pravnih oseb, razpis za nagrado Horus 2015 je odprt do 25. septembra 2015.

(Ljubljana, 7. september 2015) V torek, 8. septembra 2015, je v Ljubljani v NLB Centru inovativnega podjetništva od 10. do 13. ure potekala delavnica z naslovom »Prijava na razpis za Slovensko nagrado za družbeno odgovornost - Horus 2015 in priprava strategije družbene odgovornosti pravnih oseb«. Organizatorji so letos prejeli že 13 prijav za sodelovanje na natečaju, razpis za nagrado Horus 2015 pa je odprt do 25. septembra 2015. Doslej se je prijavilo eno mikro podjetje, štiri majhna, tri srednje velika, eno veliko podjetje ter štirje zavodi. Organizatorji do izteka razpisa pričakujejo še nekaj prijav.

Za nagrado HORUS 2015 se lahko potegujejo: podjetja (mikro, majhna, srednje velika, velika in socialna) ter zavodi. Objavljeni so še trije razpisi za posebna priznanja: posebno priznanje posamezniku oz. organizaciji, ki deluje v kontekstu družbene odgovornosti, posebno priznanje novinarju/ki ter v sodelovanju z Uradom Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu razpis za posebno priznanje Slovincem v zamejstvu in po svetu. Razpis za vse kategorije je odprt do 25. septembra 2015.

Slovenska in tuja uspešna podjetja se zavedajo, da so soodvisna od svojih zaposlenih, poslovnih partnerjev, okolja, skupnosti in dobrega vodenja. Ko imajo to usklajeno, **dosegajo vrhunske rezultate.** Tudi v Sloveniji je vse več podjetij, zavodov in organizacij, ki se zavedajo pomena družbene odgovornosti kot odgovornosti za svoje vplive na družbo, upoštevanje soodvisnosti in trud za celovitost ter uravnoteženega poslovanja na vseh ključnih področjih in funkcijah podjetja ali zavoda. Tem slovenski organizatorji omogočajo, da se predstavijo s svojimi dobrimi praksami in da za takšno delovanje navdušijo še druge.

Na delavnici so predstavili vseslovensko akcijo »Podjetno do družbenih učinkov 2015«, najboljše prakse slovenskih družbeno odgovornih podjetij – dosedanjih nagrajencev Horus (2009 - 2014) ter kako učinkovito pristopiti k družbeno odgovornim aktivnostim v podjetju, zavodu na različnih področjih (zaposleni, okolje, dobavitelji in kupci, skupnost, vodenje), usklajeno s smernicami standarda za družbeno odgovornost ISO26000). Govorili so o novostih s področja družbene odgovornosti in razpisu za nagrado HORUS 2015 ter kako se nanj prijaviti. Delavnice so se udeležili predstavniki podjetij, zavodov in posamezniki, ki bi želeli izboljšati strategijo družbene odgovornosti v svoji organizaciji, in tisti, ki imajo namen kandidirati za nagrado Horus 2015. Organizatorja delavnice sta **IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti in SPIRIT Slovenija, javna agencija** v sodelovanju s Centrom inovativnega podjetništva NLB d.d., Ljubljana, in podpornimi partnerji projekta Horus 2015.

Razpis za nagrado Horus je tokrat objavljen sedmič, z njim pa želijo partnerji poiskati in nagraditi celovite pristope pravnih oseb in posameznikov k družbeni odgovornosti. Slovensko nagrado za družbeno odgovornost Horus 2015 podeljujejo **IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, SPIRIT Slovenija, javna agencija, in PRSS – Slovensko društvo za odnose z javnostmi v sodelovanju s številnimi podpornimi partnerji.** Nagrado sofinancirajo prijavitelji ter Ministrstvo RS za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Častni pokrovitelj nagrade je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor.

Dosedanji prejemniki priznanj in nagrad Horus iz preteklih let so junija 2015 ustanovili Poslovni klub Horus, ki združuje do sedaj prijavljene kandidate za nagrado Horus, omogoča izmenjavo znanja, izkušenj ter dobrih praks in tako povezuje slovenska družbeno odgovorna podjetja.

**Borut Pahor, predsednik
Republike Slovenije**

Intervju: TINA CIPOT, Odnosi z javnostmi, Lidl Slovenija d.o.o., k.d.

Lidl Slovenija - podjetje z dobro razvitim konceptom družbene odgovornosti

Pripravila: Darija Lorbek, foto: Lidl Slovenija, d.o.o., k.d.

Pozdravljeni ga. Tina Cipot. V podjetju Lidl Slovenija d.o.o. k.d. ste zaposleni v službi Odnosov z javnostmi. Kakšen sta danes odnos in mnenje Slovencev do trgovine Lidl? Kakšni so bili izzivi Lidla ko je prišel na slovenski trg? Se je od takrat do danes kaj spremenilo?

Naj vam najprej na kratko predstavim naše podjetje. Lidl Slovenija je del Poslovne skupine Lidl, ki je s svojo prodajno mrežo več kot 10.000 trgovin, prisoten v več kot 25 državah po Evropi. V Sloveniji smo prisotni od leta 2007, kjer imamo trenutno 46 trgovin in zaposlujemo približno 1300 sodelavk in sodelavcev.

Ko me sprašujete o odnosu Slovencev do Lidla, moram reči, da se je spremenilo marsikaj. Lidl Slovenija spada v segment tako imenovanih diskontnih trgovcev in odnos slovenskih kupcev do njih je bil ob njihovem prihodu na trg res malce nezaupljiv. Z vztrajnostjo, stalno odlično ponudbo, tudi priznanji o kakovosti iz tujine in doma, nam uspeva prepričati vse več kupcev. Ponosni smo, da število kupcev v naših trgovinah stalno raste, predvsem se povečuje število tistih, ki se k nam vračajo. V ospredju našega prodajnega programa ostajajo lastne blagovne znamke z večkrat preverjeno kakovostjo izdelkov. V naši ponudbi sta poudarjeni kakovost in svežina, tako pri ponudbi sadja in zelenjave, kruha in pekovskih izdelkov kot tudi pri ponudbi mesa in mlečnih izdelkov. Za vsa živila zagotavljamo popolno sledljivost vse do prodajnih polic. Od dobaviteljev, ki proizvajajo za Lidlove blagovne

Tina Cipot

znamke, zahtevamo certifikat IFS Standard, ki združuje zahteve sistema HACCP, pravila dobre proizvodne, poslovne in higienske prakse, sledljivosti in označevanja živil, obenem kot edini trgovec v Sloveniji tudi sami izvajamo redne in obsežne nenapovedane presoje v proizvodnih obratih, kjer se proizvajajo izdelki naših blagovnih znamk. Izdelki morajo stalno ustrezati vsem kemijskim, mikrobiološkim in senzoričnim kriterijem, kar nadzorujemo in preverjamo z rednimi analizami v neodvisnih inštitutih. Stalno nadzorovana kakovost in varnost ter seveda ugodna cena pa sta temelj zaupanja kupcev naši ponudbi.

Morda bi bilo dobro, da na začetku razjasniva namigovanja, obtožbe o odnosu podjetja Lidl do svojih zaposlenih. Za kaj gre? Kakšne so v resnici delovne razmere v trgovini?

Najraje bi vam rekla – pridite pogledat! V Lidlu Slovenija se zavedamo, da so zadovoljni zaposleni temelj dobrega poslovanja. Zato zanje in skupaj z njimi oblikujemo številne projekte, ki so usmerjeni v oblikovanje še prijetnejšega delovnega okolja in dobrih medsebojnih odnosov. Redno izvajamo raziskavo o zadovoljstvu in rada vam zaupam, da naše sodelavke in sodelavci kažejo nadpovprečno zadovoljstvo in pripadnost podjetju. Na njihovo pobudo smo se lani prijavili tudi na razpis za najboljše delodajalce Zlata nit. Ne manjka namreč trenutkov, ko se sami želijo pohvaliti, v kakšnem podjetju delajo. Po njihovi zaslugi oziroma zaradi njihovih odgovorov v raziskavi med zaposlenimi, smo se uvrstili v finale med sedem najboljših v kategoriji velikih podjetij.

Imamo tudi različne programe za razvoj mladih in talentiranih sodelavcev, obenem pa s programom Trainee nudimo možnost razvoja tudi mladim diplomantom, ki še nimajo izkušenj na svojem strokovnem področju. Lani smo se lotili sicer mednarodnega Lidlovega projekta opolnomočenja naših poslovodij, ki smo ga poimenovali Poslovodja² (na kvadrat). Namenjen je našim vodjem poslovnih enot in je strateški inovativni program, ki temelji na intenzivni nadgradnji vodstvenih, podjetniških, socialnih in osebnostnih kompetenc. Tudi sicer za sodelavke in sodelavce vseskozi izvajamo različna strokovna izobraževanja, timske vaje, delavnice s področja bolj zdravega načina življenja ...

Ob rojstvu otroka vsakemu zaposlenemu Lidl Slovenija podari darilni paket.

Vsak mesec izhaja interni časopis Štacunar, v katerem lahko sodelujejo vsi zaposleni. Časopis prejmejo tudi zaposleni, ki so dalj časa odsotni.

V sklopu fleksibilne ureditve delovnega časa smo uvedli tudi službeni odklop, ki omogoča tistim, ki so pri nas zaposleni več kot pet let, da so dlje (do tri mesece) odsotni z delovnega mesta. To je v Sloveniji precej redka praksa. Ne smem pozabiti na paket za novorojenčke, vsakoletno božično obdarovanje, tako naših zaposlenih, kot tudi njihovih otrok in seveda tradicionalno druženje zaposlenih na pikniku prvo nedeljo v juniju. Letos smo prvič na ta dan tudi zaprli vse trgovine in tako omogočili prav vsem Lidlovkam in Lidlovcem, da se udeležijo piknika. Zbralo se nas je več kot 800!

Morda se vseeno dotaknem očitkov, ki ste jih navedli v vprašanju. Šlo je za očitek oziroma nerazumevanje dejstva, da so številni sodelavci in sodelavke pri nas zaposleni za krajši in ne polni delovni čas. Res je, takih je približno 70 odstotkov, pri čemer sem sicer vključujemo tudi tiste zaposlene, ki so za krajši delovni čas zaposleni zaradi invalidskega statusa ali na podlagi zakona o starševskem varstvu. Konkretno, naši prodajalci delajo po 25 ur na teden, največ pet dni na teden. Naj najprej poudarim, da je naš zaposlitveni model povsem usklajen z veljavno zakonodajo in je tak zato, ker nam omogoča nujno fleksibilnost pri organizaciji dela. S tem se pri oblikovanju delovnih timov lažje prilagajamo ritmu obiskanosti naših trgovin v posameznih dnevih in urah. O svojem načrtovanem urniku so sodelavke

in sodelavci obveščeni dva tedna vnaprej, o modelu zaposlitve pa kandidate seznanjamo že v zaposlitvenem oglasu in postopku pred zaposlitvijo. Naj izpostavim, da naše sodelavke in sodelavci, zaposleni za krajši delovni čas, dobijo polni regres in božičnico, kot zaposleni za polni delovni čas. Pomembno nam je, da imajo naši prodajalci, zaposleni za 25 ur na teden, enako ali višje plačilo kot prodajalci, ki so zaposleni pri konkurenci za 40 ur na teden, v odsevu gospodarskega stanja v Sloveniji pa gotovo ni zanemarljivo tudi dejstvo, da lahko zaradi tovrstne organizacije dela na delovno mesto prodajalca zaposlujeemo približno 40 % več ljudi, kot bi jih, če bi bili naši prodajalci zaposleni za polni delovni čas.

Ste tudi prejemnik Certifikata Družini prijazno podjetje. Kakšne ukrepe za lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja ste že uvedli. Kakšni so odzivi zaposlenih.

V sklopu osnovnega Certifikata Družini prijazno podjetja bomo v treh letih uvedli 17 ukrepov s področja organizacije dela, politike informiranja in komuniciranja, razvoja kadrov, vodstvenih veščin in organizacije dogodkov tudi za družinske člane zaposlenih. Lahko vam povem, da smo jih deset že uvedli – med njimi: za naše zaposlene oziroma njihove družinske člane smo pripravili družinski dan, pošiljamo darilne pakete za novorojence naših sodelavcev, uvedli smo prost prvi šolski dan za starše prvošolcev, UNICEF varne točke, ki smo jih v prvih petih prodajalnah vpeljali že pred letom dni, v naslednjih tednih pa jih bomo uvedli še v preostalih in v upravi. Odzivi zaposlenih so odlični, kar je enkratna motivacija za nove projekte in nadgradnjo obstoječih.

Lidl Slovenija je nagrajenec Slovenske nagrade za družbeno odgovornost Horus 2014 v kategoriji velikih podjetij. Kaj za vaše podjetje pomeni takšna nagrada?

Pomeni predvsem potrditev, da gremo v pravo smer, da je naša zaveza kupcem, da jim omogočamo kakovostne izdelke po ugodni ceni, prijazno nakupovalno izkušnjo, naš trud v smeri oblikovanja še boljših in privlačnejših delovnih mest in številnih razvojnih projektov za naše zaposlene, redna plačila dobaviteljem v času, ko to na žalost ni vedno samo po sebi umevno, številnih družbeno odgovornih projektov, ki pritegnejo tudi vse večje število udeležencev tako v interni kot eksterni javnosti, prava smer. Obenem je to seveda tudi izziv, da iščemo in raziskujemo naprej, da na področjih, kjer je še prostor za izboljšave, najdemo družbeno odgovorne rešitve in jih uveljavimo v svojem poslovanju. In verjemite, še veliko zanimivih projektov se nam mota po glavi.

Kaj vse počnete na področju soustvarjanja kakovosti življenja v lokalnem in širšem okolju, ki je eden od vidikov družbene odgovornosti v podjetju?

Predvsem se kot veliko podjetje zavedamo naše odgovornosti do lokalnega okolja, zavedamo se vpliva, ki ga imamo in seveda tudi priložnosti, kjer lahko pomagamo, vrnemo nazaj v okolje, dosežemo spremembe v sodelovanju z zunanjimi deležniki. Lidlov trajnostni koncept »Ustvarimo boljši svet« je nastal junija 2013, od takrat naprej ga nadgrajujemo s številnimi aktivnostmi, tako na področju trajnostnega poslovanja, zmanjševanja ogljičnega odtisa našega podjetja, humanitarnih projektov, pa tudi projektov na področju razvoja kadrov, skrbi za zaposlene, njihovih družin in podobno.

Vse naše korake k boljšemu svetu lahko spremljate na spletni strani www.boljsi-svet.si in preko našega Facebook ali Twitter profila.

Naš trajnostni koncept Ustvarimo boljši svet smo letos sistematizirali in ga vključili v kontekst družbene odgovornosti na ravni celotne Skupine Lidl, kar nam bo omogočalo bolj jasno določanje ciljev, spremljanje kazalnikov in nenazadnje še bolj transparentno interno ter dolgoročno tudi eksterno poročanje o procesih in projektih na področju trajnostnega poslovanja. Sicer pa je naš koncept družbene odgovornosti razdeljen na pet stebrov – ponudba, zaposleni, družba, okolje in poslovni partnerji. V sklopu ponudbe je v prvi vrsti naša zaveza usmerjena k stalnemu zagotavljanju kakovosti za naše kupce. Vsi dobavitelji, katerih izdelke ponujamo v sklopu Lidlovih blagovnih znamk morajo za svoje izdelke pridobiti tako imenovani IFS (International Food Standard), ki zagotavlja varnost in kakovost izdelkov na visoki ravni ter združuje zahteve sistema HACCP, poleg tega pa še pravila dobre poslovne in dobre higienske prakse, sledljivosti ter označevanja živil. Številni naši izdelki so opremljeni s certifikati trajnostne pridelave oziroma predelave, denimo čokolade z oznako UTZ, kar označuje vsebnost trajnostno pridelanega kakava, potem oznako Rainforrest Alliance, naše konzerve tune imajo oznako Safe, kar označuje, da je bila tuna odlovljena na delfinom prijazen način, številni ribji izdelki nosijo oznako MSC, kar pomeni, da so bili pri ribolovu spoštovani standardi trajnostnega ribolova. Kakovost izdelkov spremljamo vse od proizvodnje do končnega kupca, redno opravljamo interne preglede in tesno sodelujemo z neodvisnimi inštitucijami. Pred časom sem slišala napol šaliv komentar enega od naših dobaviteljev, da smo resnično zelo zahtevna stranka, ampak da odkar sodeluje z nami, tudi preverjeno ve, da dela dobro in kakovostno blago. Družbena odgovornost do dobaviteljev in poslovnih partnerjev nasploh pomeni tudi, da se držimo danih dogovorov, rokov plačila, s poslovnimi partnerji ob sklenitvi pogodbe sklenemo tudi tako imenovani kodeks poslovanja, s katerim se tudi poslovni partner zaveže, da bo pri nastanku izdelkov spoštovan vidik človekovih pravic, prepovedi otroškega

dela, da bodo njegovi delavci ali podizvajalci primerno in pravočasno plačani itd.

O sklopu družbene odgovornosti do zaposlenih sem že veliko povedala prej, morda omenim tukaj še naš projekt Promocija zdravja, v katerem ne le sledimo zahtevam slovenske zakonodaje, pač pa smo se odločili, da naredimo veliko več. Promocija zdravja je postala način spodbujanja zdravega načina življenja, spodbujanja pozitivnih odločitev tako na delovnem mestu kot tudi doma – pripravljamo različne delavnice, od tistih za zmanjševanje stresa do tistih, ki pomagajo opuščati kajenje, vsak mesec imamo tako imenovani sadni dan, ko imamo vsi zaposleni na voljo brezplačno sadje, dvakrat letno pa dan zdravja, ko si skupaj privoščimo zdrav zajtrk.

Promocija zdravja v Lidlu.

Zdravko Lidl je ambasador zdravja za interno in eksterno javnost.

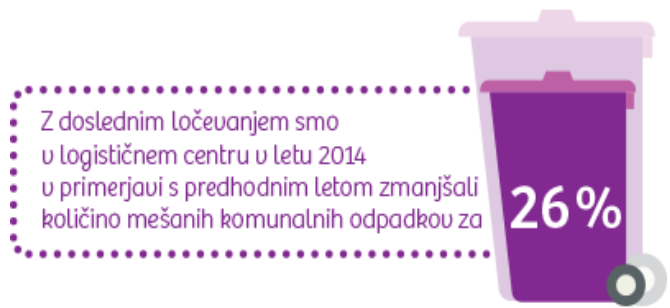
Zaposleni in njihovi družinski člani imajo tudi možnost brezplačnega cepljenja proti gripi, jeseni pripravljamo še nekaj projektov na temo preventive za moške in ženske, ampak o tem podrobnosti še ne morem razkriti. Promocijo zdravja tudi redno komuniciramo v našem mesečnem časopisu Štacunar, ki je izredno priljubljen in

bran. Sporočila projekta Promocije zdravja med naše zaposlene, ki so razpršeni po poslovalnicah po celi Sloveniji, prenašajo »ambasadorji zdravja«, posamezniki, s katerimi se nekajkrat letno srečamo na posvetu in jim tudi nudimo vso podporo in informacije, da zdrav način življenja promovirajo med svojimi sodelavkami in sodelavci. Izkušnje so zelo zanimive, nekatere ekipe redno hodijo skupaj v hribe, spet druge na kolesarske izlete itd. Promocija zdravja ne vpliva torej le na odnos do zdravja pri posameznikih, ampak združuje tudi ekipe, krepi timski duh.

Okolje je prav tako izredno pomembno za vse nas in tudi v naši družbeni odgovornosti ne pozabljamo nanj. Skrbimo za zeleno logistiko, saj je naročanje blaga za poslovalnice sistemsko, prav tako skrbimo, da je izkoriščenost naših transportnih vozil vedno maksimalna. Z 99 % izkoriščenostjo transportnih vozil smo visoko nad povprečjem v Evropi. Od maja 2015 v sodelovanju z Ekošolo izvajamo projekt »Hrana ni za tjavendan«. V akcijo ozaveščanja za zmanjševanje in preprečevanje nastanka zavržene hrane se je že prvo leto vključilo 22 osnovnih šol, 7 vrtcev in 6 srednjih šol.

Ravno zdaj je v nastajanju tudi Reciklirana kuharica – zbirka receptov, s katerimi porabimo ostanke hrane, da ne gredo v smeti. Izvajamo tudi projekt »Zelena poslovalnica« - leta 2013 smo v večini poslovalnic obstoječe sisteme za ogrevanje in hlajenje zamenjali z najsodobnejšimi toplotnimi črpalkami "zrak-zrak".

Ti sistemi so postali standard za vse novozgrajene Lidlove trgovine v Sloveniji. Od leta 2013 v vseh novozgrajenih poslovalnicah vgrajujemo zunanjo razsvetlavo v LED tehnologiji, od leta 2014 pa je tudi celotna notranja razsvetljava izvedena v varčnejši LED tehnologiji. Ves čas skrbimo za transparentno ravnanje z odpadki pri naših procesih in v poslovalnicah. Z doslednim varčevanjem smo v logističnem centru v letu 2014 v primerjavi z letom poprej, zmanjšali količino mešanih komunalnih odpadkov za 26 %.

Ne smem pozabiti še na en pomemben segment našega koncepta Ustvarimo boljši svet – družbe. Poleg sponzorstev in donacij, ki so stalnica v našem podjetju, saj podpiramo od različnih športnih in humanitarnih aktivnosti; recimo Maraton Komenda, Srce Sloveniji, do organizacij, kot so Rdeči križ, Zveza prijateljev mladine, različna društva za zaščito živali; smo aktivni tudi kot prostovoljci. Vsako leto se nas vse več odpravi v otroško letovišče Pacug, ki ga vodi Zveza prijateljev mladine Vič Rudnik in pomagamo obnavljati ta neizmerno lep in dragocen kotiček na slovenski obali, kjer marsikateri slovenski otrok prvič vidi morje. Odziv naših zaposlenih je izreden, ekipe so predane in delovne ter komaj čakajo na naslednjo akcijo.

Prostovoljna prenova prostorov in donacija za nakup gradbenega materiala za Otroško letovišče Pacug.

5 Fakulteto za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru in z Univerzo v Novi Gorici ste organizirali natečaj Lidlov mladi vinar 2014. Nam lahko opišete projekt.

Z veseljem lahko povem, da smo letos k sodelovanju pritegnili še Univerzo v Ljubljani oziroma Biotehniško fakulteto. Lidlov mladi vinar je usmerjen v spodbujanje študentov vinarstva oziroma vinogradništva, da znanje, pridobljeno v času študija, preverijo in nadgradijo s praktičnimi izkušnjami. Ekipe posameznih fakultet se pomerijo v izdelavi vina izbrane sorte v šolskem vinogradu – mariborski študenti pridelujejo sauvignon, ljubljanski rebulo, študenti Visoke šole za vinogradništvo in vinarstvo Univerze v Novi Gorici pa sorte zelen. Pridelano vino se strokovno oceni in izbere najboljše. V preteklih letih so ekipe zgolj tekmovali med seboj na ravni fakultet oziroma po posameznih sortah vina, letos pa smo natečaju dodali še trženjski vidik. Vsaka ekipa mora poleg odličnega vina pripraviti še koncept, kako bi ga ponudila na trgu, kako bi ga poimenovala, komu bi ga namenila ipd. Pri tem smo se letos povezali še s poslovnim partnerjem, vinsko kletjo P&F Wineries Jeruzalem Ormož, ki bo prispevala svoje izkušnje in znanje na posebnih strokovnih delavnicah za študente, člani zmagovalne ekipe pa bodo poleg ekipne nagrade 1000 EUR, ki jo bo podelil Lidl Slovenija, deležni še enomesečne plačane prakse v podjetju P&F Wineries Jeruzalem Ormož. Za naslov najboljšega mladega vinarja se potegujejo štiri ekipe, svoje dogodivščine sproti zapisujejo tudi na blog mladivinar.si, zaključek letošnjega projekta pa bo na Slovenskem festivalu vina, kjer bomo razglasili, kdo je najboljši mladi vinar za leto 2015.

Vaš moto je »Z majhnimi koraki do velikih sprememb«. Kakšne spremembe želite doseči na področju družbene odgovornosti podjetja?

Naš osnovni cilj je aktivacija družbe, ki izhaja iz našega prepričanja, da je lahko družbeno odgovoren prav vsak in da lahko prav vsak s še tako majhnim korakom naredi nekaj za izboljšanje sveta okoli njega. Tudi mi kot podjetje počnemo prav to, v svojem delovanju po svojih najboljših močeh sistematično skrbimo za zmanjševanje ali celo odpravljanje morebitnih negativnih ter krepimo, nadgrajujemo in ustvarjamo pozitivne družbene učinke.

Ker se zavedamo, kako pomembno je rasti in obenem na svoji poti poskrbeti, da v družbi, okolju in pri svojih zaposlenih pustiš pozitivni pečat, sem prepričana, da je pred nami še veliko družbeno odgovornih projektov. Kot dobitnik priznanja Horus, smo se pridružili tudi iniciativi ustanovitve kluba Horus znotraj Inštituta za razvoj družbene odgovornosti. Pobuda izvira iz želje, da bi postala družbena odgovornost neločljiv del »genetskega zapisa« podjetij v Sloveniji, da bi presegli zgolj razmišljanje o družbeni odgovornosti kot dejanjih, pač pa kot načinu življenja in seveda poslovanja. Družbena odgovornost je mnogo več kot le humanitarna gesta, je zavedanje podjetja o svojih učinkih na okolje in družbo, v kateri deluje, ter njegova zaveza k ustvarjanju boljšega sveta.

Lidl Slovenija vabi, da se s svojim projektom pridružite pri ustvarjanju lepše prihodnosti.

Intervju: LINA HABJANIČ, soustanoviteljica zadruga Konopko

Industrijska konoplja kot priložnost za slovensko kmetijstvo

Lina Habjanič, udeleženka programa Model M 2014, nas je takoj očarala s svojo živahno naravo in komunikativnostjo. Povedala nam je, da je soustanoviteljica zadruga Konopko in ker je področje konoplje že nekaj časa zelo aktualno, smo se odločili, da nekatere odgovore izvemo iz prve roke.

Pripravila: Darija Lorbek. foto: zadruga Konopko

Lina, kaj je zadruga Konopko in s čim se zadruga ukvarja?

Zadruga Konopko je socialno podjetje, ki je bilo ustanovljeno z namenom povezovanja pridelovalcev, predelovalcev, končnih porabnikov konoplje ter drugih interesnih skupin, kot so raziskovalci, druga podjetja, študenti. Trenutno obstajamo malo manj kot eno leto, ustanovni akt je bil potrjen oktobra 2014, in v tem času smo storili kar precej, kar zadeva samo prepoznavnost zadruga in s tem konoplje. Skupaj z drugimi organizacijami smo dosegli, da se je status izdelkov iz konoplje malenkost bolje uredil, med svoje vrste smo dobili že kar veliko število članov. Za dva izmed največjih uspehov preteklega leta pa štejem zmago na okoljskem tekmovanju Climate Launchpad, kjer smo se sedaj uvrstili na mednarodno tekmovanje v Amsterdam, tam pa se potegujemo za skupno glavno nagrado v višini 10.000 evrov. Zmagali smo (v sodelovanju z Visoko šolo za tehnologijo polimerov in podjetjem Plastika Skaza d.o.o.) z inovacijo popolnoma biorazgradljive konopljne bioplastike. Kot drug večji dosežek pa bi poudarila soorganizatorstvo Svetovnega kongresa konoplje 2015, ki se je to leto odvijal v sklopu kmetijskega sejma AGRA v Gornji Radgoni od 22. - 28. 8. 2015. To je trenutno na sporedu, v kratkem pa bomo zagnali še crowdfunding (množično financiranje) projekt, s katerim upa

Lina Habjanič

mo na pridobitev zadostne količine sredstev za nakup prepotrebne kmetijske in predelovalne mehanizacije.

Kakšna je razlika med indijsko in industrijsko konopljo?

Zame osebno je to ena in ista rastlina – razlike so zgolj v vsebnosti določenih komponent (v tem pri-

meru THC), ki pa privedejo do tega, da je ena prepovedana, druga pa ne. Nastane pa težava, ko npr. v primeru t.i. industrijske konoplje ni dovoljeno gojiti niti tistih sort, ki so na našem področju tradicionalne in avtohtone, primer Novosadske konoplje, ki ima vsebnost THC-ja nad mejo, ki je zakonsko določena. Na tem mestu ne bi izpostavljala zdravju prijaznih lastnosti konoplje (bodisi indijske ali industrijske).

Zadruga Konopko se ukvarja s pridelavo in predelavo industrijske konoplje. Zakaj vse je industrijska konoplja uporabna?

Za kaj ni? Torej začniva pri Homerih, z ladjami. Še zmeraj veljajo konopljina vlakna za izredno močna in se zato uporabljajo pri izdelavi močnih vrvi, pri izdelavi notranjih delov v avtomobilih, za oblačila, za vreče. Nadalje, iz sredice konopljinoga stebela lahko zidamo gradbene objekte z dokaj nizkimi gradbenimi stroški (v kolikor imaš še svojo njivo konoplje, toliko bolje), tudi omet lahko napravimo iz mešanice konoplje. Tudi kurjava je lahko na konopljo, saj ima višjo gorilno vrednost od lesa in še veliko hitreje raste. Še okna bi lahko naredili iz konopljine plastike. Višji deli rastline (v kolikor govorimo le o industrijski) se uporabljajo predvsem v prehrabene in kozmetične namene, npr. cvetove lahko zmeljemo v olje, pri čemer dobimo stranski produkt, ki je t.i. pogača, in je odličen vir beljakovin. Pri predelavi delov rastlin v eterično olje, ki ima že samo po sebi veliko pozitivnih učinkov, dobimo še hidrolat, ki preverjeno zelo blagodejno vpliva na občutljivo kožo. Iz rastline lahko tudi izločimo posamično sestavino imenovano CBD (kanabinodiol), za katero pa velja, da pozitivno vpliva na zmanjšanje simptomov diabetesa (tip 1 in 2). Pri tem še obstaja težava, namreč trenutno še ni zakonske podlage za izdelavo CBD-ja. Še in še in še bi lah-

Foto: Peter Griffin

ko naštevata uporabnost konoplje. Je revija Mozaik prekratka za vse konopljine izdelke.

5 koncem maja letos je gojenje industrijske konoplje za prehrano dovoljeno, pri čemer odstotek THC ne sme presegati 0,2 %, vendar pa za gojenje ne smemo uporabljati avtohtonih semen. Zakaj je temu tako?

V bistvu je bilo gojenje konoplje že prej dovoljeno za »hrano«, ampak je bilo pravilo omejeno zgolj na gojenje semen. Certificiranih slovenskih semen ni. Avtohtone sorte pa so na našo veliko žalost prepovedane, ker presegajo minimalni prag vsebnosti THC-ja, ostalo pa, uvažamo.

Foto: Konopko.si

Vedno več je slišati o uporabi konoplje v medicinske namene in o samozdravljenju npr. raka s konopljo. Kakšno je stališče zadruge Konopko o uporabi konoplje z vsebnostjo THC v medicinske namene?

Naše stališče je, da moramo v Sloveniji zadeve najprej zakonsko doreči, šele nato lahko podjetje, kot takšno, poda svoje uradno stališče. Nekaj naših članov je ravno zaradi nezakonitosti konoplje, ki vsebuje višji odstotek THC-ja, proti poenotenju konoplje kot enovite rastline in zato, razumljivo, vztrajajo na delitvi na industrijsko in indijsko. Moje osebno mnenje pa je, da bi morali absolutno dovoliti uporabo konoplje v medicinske namene.

Koliko časa ste podporniki pridelave in predelave industrijske konoplje potrebovali, da ste osvestili ljudi o visoki uporabnosti industrijske konoplje?

V bistvu se konoplja skorajda sama prodaja, je bil 'teren' že prej dodobra pripravljen (vsaj na področju osnovnih prehranskih živil in kozmetike) in smo tako ljudi ozaveščali predvsem o tistih lastnostih konoplje, ki niso bila toliko poznana – od gradnje, tekstila, izdelovanja nakita, papirja,

ter prehranskih izdelkov z dodano vrednostjo. V bistvu pa gre za proces, ki traja in bo še trajal, tako da ne gre govoriti v pretekliku.

Se je zaupanje ljudi do varne uporabe industrijske konoplje kaj zmanjšalo po incidentu z zastrupitvijo z indijsko konopljo v Bio parku Nivo v bližini Žalca, ki se je zgodil junija letos?

Sploh ne. V bistvu je bila medijska farsa tako temeljita, da je večina ljudi spregledala osnovni problem in je omemba dogodka ob več priložnostih zgolj sprožala salve smeha. Velikokrat z dodanim: »Zakaj pa ne poročajo tako napihnjeno vsakič, ko se dva zastrupita z alkoholom?«. Si predstavljate kako bi bili mediji potem zasičeni s poročanjem?

Foto: Konopko.si

Kaj je namen zadruga Konopko, kaj še počnete?

Namen zadruga je trajno izvajanje socialno podjetniških dejavnosti in delovanje na področju pravične trgovine. To je trgovina, ki zagotavlja prodajo pridelkov in proizvodov majhnih in srednjih pridelovalcev in proizvajalcev na temelju etičnih, preglednih in enakopravnih poslovnih razmerij med pridelovalci in proizvajalci ter trgovci, usmerjenih predvsem v zagotavljanje pravičnega plačila pridelovalcem in proizvajalcem. Zadruga Konopko spodbuja in podpira svoje člane v obliki izmenjave znanja in različnih pripomočkov ter strojev za pridelavo in predelavo konoplje, jim pomaga pri preusmeritvah v ekološko pridelavo in predelavo konoplje. Na ta način

konopko

ohranjamo kulturne, tehnične in naravne dediščine s področja konopljarstva in kmetijstva in razvoj lokalne oziroma vseslovenske konopljarске skupnosti. Želimo pa tudi vzpostaviti standard kakovosti za izdelke iz konoplje.

Zakaj med vsemi pravnimi oblikami izbrali prav zadrugo?

Zadrugo smo izbrali, ker gre za demokratično upravljanje podjetja, pri kateri ima vsak član en glas, ne glede na vložen delež, velikost kmetijskega gospodarstva, kot je bilo včasih (in pri kmetijskih zadrugah, ki so naslednice starih kmetijskih zadrug še zmeraj je). To pa predstavlja velik problem, saj so veliki kmetje sprejemali vse odločitve. Npr. nisi mogel biti izvoljen v upravni odbor, če nisi imel v lasti določeno velikost zemlje. Zadruga omogoča vsakemu članu možnost upravljanja, vsi upravljamo, torej soupravljamo podjetje. Ker pa soupravljamo, tudi moramo zagotoviti, da so člani poučeni o principih delovanja zadruga. Iz tega razloga mora vsak nov član, preden pridobi glasovalno pravico, opraviti obvezno zadružno izobraževanje, kjer se mu predstavijo principi delovanja zadruga. Zadruga so tudi edine, ki jih zadnja ekonomska kriza ni prizadela do te mere kot klasična podjetja. Sicer pa Slovenija ima bogato zadružno preteklost, morda smo pa le tradicionalni.

Kako ste zadovoljni s Svetovnim kongresom konoplje, ki je potekal letos med 22. in 27. avgustom?

Zadruga Konopko je bila prisotna na kongresu kot ena izmed organizatorjev, v sklopu dogajanja na AGRI pa smo se predstavili skozi različne aktivnosti - gradili smo savno iz konoplje, pletli konopljinu vrv na tradicionalen način, v sodelovanju s študenti Univerze v Mariboru smo priredili manjšo modno revijo, prav tako pa smo izvajali vsakodnevne delavnice, ki so predstavljale uporabo konoplje v vsakdanjem življenju (prehrana, kozmetika ipd.) S kongresom smo zadovoljni!

Informacije o zadrugi Konopko lahko preberete na spletni strani Konopko.si, ali [FB strani](#).

Pišete lahko na lina.habjanic@konopko.si in info@konopko.si.

Intervju: TATJANA FINK in MATIC TREVEN

Slovenska pručka - zapisana v preteklosti, z utripom sedanjosti

Pručka: majhna nizka klop: sestri, stopiti na pručko; držati noge na pručki (SSKJ). Zložljiva pručka. Pručka za otroke. Pručka iz lesa. Pručka kot nepogrešljiv predmet v družini. Vsi poznamo pručko. Nanjo smo prvič stopili, ko smo kot majhni otroci umivali zobe. Nanjo usedemo, ko obuvamo čevlje ali moramo doseči kaj z vrhnje police. Pogled na leseno pručko pri mnogih obudi lepe spomine. In daje občutek topline in stika za naravo, ko nanjo položimo svoj namizni računalnik. O Slovenski pručki smo se pogovarjali s Tatjano Fink, idejno vodjo in oblikovalcem pručke Matcem Trevnom.

Pripravila: Darija Lorbek, foto: Boštjan Colarič

Ker je pručka tako razširjena v slovenskih domovih, večina ljudi napačno sklepa, da gre za avtohtoni slovenski izdelek. Pa temu ni tako. Od kod izvira pručka?

Prijetno sem bila presenečena, ko sem ugotovila, da so pručko poznali že v starem Egiptu in kako zelo pomembno vlogo je imela. Prisotna je bila tako v domovih kot v svetiščih. Verjeli so namreč, da na pručki počiva duša. Pručke za vladarje so imele vrezane različne simbole, ki so pripovedovali zgodbe o posamezni družini ali o preteklih dogodkih. Bile so družinska dragocnost in so prehajale iz roda v rod.

Oblikovalec pručke: Matic Treven. Izdelana je iz slovenskega lesa, v mizarski delavnici Florjančič.

Kako je nastala ideja o Slovenski pručki?

Ideja o pručki je nastala kot posledica razmišljanja o originalnem slovenskem darilu. Poslovno in privatno sem velikokrat iskala lep, sodoben in originalen slovenski izdelek. Zelo dobro vem, da veliko takih izdelkov ni bilo na razpolago. Preblisk za idejo pa se je pojavil, ko sem bila na sprehodu v naravi, v gozdu, kjer je bilo veliko dreves na tleh zaradi neurja. Narava je tako neposredno pomagala pri iskanju prave ideje. Ko se je ideja rodila, sem iskala nekoga, ki dobro pozna les in ima občutek za lepo in moderno. In našla sem nadobudnega oblikovalca Matica Trevena.

Idejna vodja Tatjana Fink in oblikovalec Matic Treven.

Pručka je del kulturne dediščine in je v domu nepogrešljiva. Po čem se vaša pručka razlikuje od drugih?

Kot ste rekli, je pručka v slovenskih domovih res nepogrešljiv predmet. Spominja nas na mnoge prijetne dogodke že od otroštva naprej. Okrog pručke so se od nekdaj spletale zelo zanimive zgodbe. Sama se spomnim, kako nepogrešljiva je bila, ko je bilo treba splezati do omare z bomboni, ali pa ko sem petletna želela pokazati sorod-

nikom, kako velika sem že postala. Je tudi zelo priročna za sedež zaljubljenec in oporo starejšim. Nova sodobna Slovenska pručka pa je posebna, ker je ujela utrip sodobnega časa, ki je pručki odprl nove možnosti uporabe v povezavi z sodobnimi pametnimi napravami. Slovenska pručka se danes uporablja kot mizica ali podloga za računalnike in druge naprave tudi ko smo udobno nameščeni v domačem fotelju ali na kavču.

Iz katerega lesa je pručka izdelana?

Pručka je izdelana iz masivnega hrastovega lesa. Tako prinašamo energijo narave v naše domove.

Pručka resnično prepleta tradicijo in sodoben dizajn. Čudovita je! Kaj je bil navdih pri oblikovanju pručke?

Matic Treven: Navdih je bila narava, ki je preprosta in harmonična. Iz tega izhaja minimalističen design pručke, ki se čudovito vklopi v ambient vsakega doma. Prav prepletanje tradicije s sodobnim dizajnom oz. funkcijo je bil pri pručki največji zastavljeni izziv. Glavni dekorativni element, ki hkrati služi kot spojna vez, je motiv srca, ki se je v naši umetnostni obrti pojavljal skozi vso zgodovino. Spojna vez poznana pod imenom rogel je bila prav tako nepogrešljiva vez pri večini predmetov izdelanih izključno iz lesa. Pri snovanju izdelka sem poleg oblike dal veliko veljavo funkciji. Z uporabo Slovenske pručke v kombinaciji s pametnimi napravami, sem skušal našo tradicionalno pručko oživeti in ji dati svoje mesto v sodobnem prostoru.

Več o Slovenski pručki si preberite na spletni strani www.prucka.si, kje lahko pručko tudi naročite; novosti pa spremljate na [Facebook strani](#).

Oglejte si predstavitveni video o nastajanju in uporabi Slovenske pručke.

Intervju: NINA RAKUŠA, lastnica trgovine O.sem Ptuj

O.sem - trgovina z drugačnimi stvarmi

Nina je že kot študentka delala v različnih trgovinah z oblačili in tako spoznavala svetle in manj svetle plati trgovske dejavnosti. Zadnja leta pa se ji je porodila želja in ideja o svoji trgovini, v kateri bi strankam ponudila nekaj novega, nekaj drugačnega od tega, kar smo vajeni od množične ponudbe trgovcev. Želela si je samostojnega dela in dela z ljudmi ter izzivov, ki pri tem nastanejo. Nina ima sedaj v središču Ptujja svojo trgovino z imenom O.sem, ki ponuja številne domiselne izdelke za dom in pisarno. Pravi, da izdelke skrbno izbere in v svojem delu uživa.

Pripravila: Darija Lorbek, foto: Jerneja Podhostnik

Nina, pojasni nam od kod ime trgovine O.sem?

Ime je nastalo čisto spontano, je pa v bistvu kombinacija več faktorjev. Eden teh je številka 8, ki pomeni mesec avgust, ki mi je zelo všeč. Hkrati na kratko povzame značilnosti izdelkov, ki jih pri nas nudimo. Naši izdelki namreč praviho Odličen sem, Originalen sem, Otroški sem, Osvajalski sem, Oseben sem in tako dalje. Pa še dobro zveni ime O.sem, kajne?!

Kakšne izdelke ponuja trgovina?

Izdelki, ki jih ponujamo, so predvsem zabavni. Popestrijo stanovanja in pisarne. Gre za pisane predmete zabavnih oblik in barv, ki pa so istočasno funkcionalni. Kot taki so zelo primerni za razna darila. Če iščete kako darilo, pridite do mene in skupaj bomo zagotovo našli kaj primernega. Izdelki so primerni tudi za turiste, ki želijo domov odnesti tudi kaj bolj praktičnega, kot so klasični spominki, na katerih se kasneje nabira prah.

Kako se je porodila ideja, da bi prodajala prav takšne izdelke?

Verjetno takrat, ko sem jih prvič zagledala. V podobne izdelke sem že nekaj časa prav zaljubljena in sem si jih zmeraj želela. Ko sem se pred par leti iz Ljubljane vrnila v domači Ptuj, pa sem ugotovila, da takih izdelkov tu nihče ne ponuja, zato sem se odločila, da jih bom jaz.

Nina Rakuša

Kaj zate pomeni imeti svoje podjetje, svojo trgovino? Je vse, kar si pričakovala?

Zaenkrat je to predvsem obilica dela, a pri tem uživam. Z veseljem urejam svojo trgovino, najbolj pa sem seveda vesela, ko pridejo stranke in jim potem razlagam, čemu je posamezen izdelek tudi namenjen. Dela je pričakovano dosti, a me veseli, da ga delam zase in ne za koga drugega. Lepo je biti sam svoj šef.

Udeležila si se programa Inštituta IRDO – Model M 2014. Je program pripomogel k temu, da si uresničila svojo poslovno idejo?

Z željo imeti tako trgovino sem že šla na sam program, tam pa sem se dodatno ogromno naučila o tem, kako se pripraviti na odprtje in vodnje trgovine. Skupaj smo pripravili poslovni načrt, hkrati pa so mi organizatorji in podjetniki z izkušnjami svetovali in me opozorili na "drobne" pasti, ki se jih prej nisem zavedala. Delo v skupini mi je vtilo samozavest, predvsem pri nastopu pred ljudmi.

Kako vidiš razvoj svoje trgovine? Se morda obeta tudi spletna oblika trgovine O.sem?

Izdelki, ki jih ponujam, pridejo precej bolj do izraza, ko jih nekdo vidi v živo in prime v roke, saj včasih niti ni takoj jasno, čemu so namenjeni. Spletna trgovina te izkušnje ne ponuja. Je pa spletna trgovina zagotovo ogromen projekt za prihodnost, predvsem bo namenjena temu, da bodo kupci naročili izdelke, ki jih že poznajo. Trenutno takim strankam nudimo pošiljanje po pošti, a upam, da bo nekoč na naši spletni strani www.osemptuj.com tudi spletna trgovina.

Več o trgovini in domiselnih izdelkih preberite na spletni strani www.osemptuj.com ali obiščite [Facebook stran](#).

Intervju: LUKA ZUPANČIČ in dr. KLEMEN ZUPANČIČ

Easycarb - štetje ogljikovih hidratov je preprosto

Za sladkorno boleznijo trpi že skoraj štiristo milijonov ljudi oz. vsaka deseta odrasla oseba na svetu. Dolgoročno na razvoj bolezni ključno vpliva štetje zaužitih ogljikovih hidratov v vsakem obroku, kar pa je vse prej kot enostavno. Bolniki za natančno doziranje potrebujejo ob sebi manjšo torbo pripomočkov – kalkulator, tehtnica, knjiga z različnimi vrstami hrane, beležka za beleženje obrokov ter krvnega sladkorja in mnogo več. Zamudno in zahtevno, kajne? Zaradi neprijetnosti tega opravila ni presenetljivo, da se ga večina sladkornih bolnikov ne poslužuje, kar posledično vodi v bistveno hitrejši razvoj zdravstvenih komplikacij. Brata Luka in Klemen Zupančič sta našla rešitev z aplikacijo Easycarb.

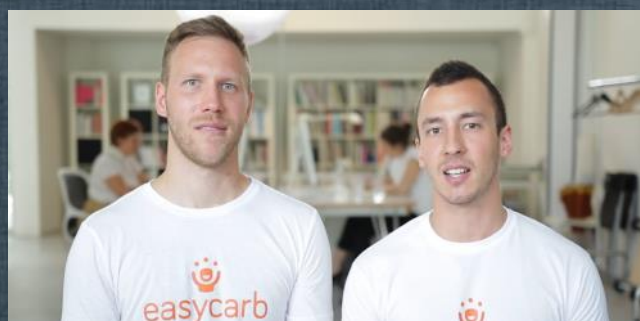
Pripravila: Darija Lorbek, foto: Easycarb

Kaj je easycarb in komu je namenjen?

Easycarb je prva celovita rešitev za enostavno upravljanje ogljikovih hidratov in vsebuje aplikacijo za pametne telefone in bluetooth tehtnico. Namenjena je vsem sladkornim bolnikom in tudi ostalim, ki želijo nadzorovati svoje ogljikove hidrate.

Kako sta prišla na idejo za easycarb?

Oba sva raziskovalca na področju biomedicine in sva se tekom najine študijske in poklicne poti pogosto srečevala s sladkorno boleznijo. Kmalu sva ugotovila, da je trenutni način za nadzor ogljikovih hidratov zelo neučinkovit in zamuden in da ga večina diabetikov ne izvaja kot bi bilo potrebno. Dejstvo pa ostaja, da je natančno in dosledno upravljanje ogljikovih hidratov ključno za dolgoročno in kratkoročno zdravje sladkornih bolnikov, saj lahko zmanjša tveganje za razvoj vseh zdravstvenih komplikacij za več kot petdeset odstotkov. Zato sva se odločila, da moderni-

Brata Klemen in Luka Zupančič

zirava cel proces in na tem področju prispevava k prijaznejšemu in enostavnemu načinu štetja ogljikovih hidratov, ne le doma ampak kjerkoli smo.

Kako deluje easycarb?

Easycarb združuje aplikacijo za pametne naprave ter majhno brezžično prenosno tehtnico, ki skupaj hitro in natančno določita število ogljikovih hidratov v pripravljem obroku. Deluje tako, da uporabnik položi željen tip hrane na tehtnico, ta pošlje informacijo o masi brezžično pametni napravi, ki nato prek obsežne integrirane baze hrane natančno in hitro preračuna količino ogljikovih hidratov v danem obroku. Če uporabniki v aplikaciji predhodno navedejo tudi svoj profil občutljivosti na inzulin, le-ta uporabniku celo sama predlaga priporočen odmerek. Aplikacija vse podatke tudi samodejno beleži in omogoča hiter izpis vseh aktivnosti v obliki PDF poročila, uporabno na primer za posredovanje zdravnikom.

Zdi se mi, da bo aplikacija privlačna tudi drugim, ne samo sladkornim bolnikom. Morda tudi tistim, ki morajo zmanjšati vnos ogljikovih hidratov zaradi prevelike telesne teže.

Vsekakor, aplikacija bo v pomoč vsem, ki želijo natančno upravljati s količino zaužitih ogljikovih hidratov, predvsem aktivnim športnikom in ljudem, ki jim grozi pojav sladkorne bolezni tipa 2 ter seveda tudi vsem ostalim. Najprej smo se z aplikacijo osredotočili na sladkorne bolnike, da jim olajšamo vsakodnevni zamuden proces zbiranja podatkov, kasneje pa načrtujemo tudi razvoj bolj splošne oblike aplikacije.

Jeseni boste lansirali Indiegogo Crowdfunding kampanjo. Kaj si obetate od kampanje.

S pomočjo Indiegogo kampanje želimo predstaviti naš projekt globalni javnosti in zbrati dovolj podpornikov ter finančnih sredstev, da zaključimo razvoj produkta. Predstavlja nam tudi odskočno desko do uporabnikov po celem svetu, ki iz dneva v dan vse bolj iščejo prijazno rešitev za nadzor zaužitih ogljikovih hidratov.

Štetje ogljikovih hidratov s pomočjo tabele, računalnika, računanja.

Štetje kalorij s pomočjo easycarba.

Easycarb ekipa vabi vse zainteresirane, da spremljate [Easycarb spletno stran](#), [Facebook stran Easycarb](#) in [Twitter Easycarb](#), kjer lahko podate svoje pobude, predloge in vprašanja. Vabljeni, da si ogledate tudi njihovo kratko video predstavitev.

Nič več iskanja po tabelah in preračunavanja vrednosti ogljikovih hidratov v obroku in zapisovanja števil. Vse to za vas naredi aplikacija Easycarb.

Easycarb all-in-one solution for carbohydrate tracking

V branje: Social Responsibility: Beyond Neoliberalism and Charity

Izšla je še zadnja, četrta knjiga iz e-zbirke knjig **Social Responsibility: Beyond Neoliberalism and Charity**, katere glavni urednik je zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej in prof. dr. Robert Dyck.

Prva knjiga: Social Responsibility - A Non-Technological Innovation Process izpostavlja socialno - ekonomske vidike družbene odgovornosti kot odgovornosti vsakega posameznika za svoj vpliv na ljudi (družbo) in naravo.

Poglavja v knjigi:

1. Matjaž Mulej and Robert G. Dyck: Radical Innovation of Values, Culture, Ethics, and Norms Required for Social Responsibility
2. Matjaž Mulej and Anita Hrast: Human and Organizational Social Responsibility
3. John Raven: Crisis? What Crisis?
4. Gergely Toth: Towards a New Economic Paradigm: The Parallel History of Economic Thought and the Way Forward

Druga knjiga: Social Responsibility - Range of Perspectives per Topics and Countries kaže, kako imajno vsi deli človekovega življenja koristi, če smo družbeno odgovorni.

Poglavja v knjigi:

1. Štefka Gorenak: Responsible Corporate Management and Community Involvement
2. Breda Mulec: Social Responsibility and the Rule of Law
3. Simona Šarotar Žižek: Well-Being as the Basic Aim of Social Responsibility
4. Gerhard Chroust, Günther Ossimitz, Markus Roth, Nadine Sturm and Peter Ziehesberger: First Responders in Regional Disasters: A Case of Social Responsibility
5. Teodora Ivanuša, Matjaž Mulej, Iztok Podbregar and Bojan Rosi: Requisite Holism of Be-

havior When Facing Complexity of Pandemic Diseases – New Trends in Healthcare Information System (HIS)

6. Matjaž Mulej, Tatiana A. Medvedeva, Vojko Potocan, Zdenka Ženko, Simona Šarotar Žižek, Anita Hrast and Tjaša Štrukelj: Innovation of Managerial Attributes to Incorporate a More Systemic World-View

7. José G. Vargas-Hernández: The Economic and Environmental Decline of Atenquique, Mexico, Associated with Socially Irresponsible Corporate Ownership

8. Zhanna S. Belyaeva and Alberto G. Canen: Socially Responsible Business in the “BRICS” Economies: The Way to a Sustainable Future

Tretja knjiga: Social Responsibility - Sustainability, Education and Management povezuje družbeno odgovornost, trajnost, izobraževanje in upravljanje.

Poglavja v knjigi:

1. John Kidd: Avoiding a Global Transport Crisis Following the Depletion of Oil and Gas Supplies: A Crucial Case of Social Responsibility
2. Emira Becic and Jadranka Švarc: The Role of Indicators and Scientific Research in the Sustainable Development of Croatia: An Overview
3. Ana Vovk Korže and Mojca Kokot Krajnc: Social Responsibility Promotion by a Learning Region for Sustainable Development: A Case from Slovenia
4. Jan W. Dobrowolski: University Education on Sustainable Development as a Contribution to the Shared Responsibility of Experts and Knowledge-Based Society
5. Saša Jazbec, Branka Cagran and Alja Lipavic Oštir: Performance Levels of Roma Pupils in Foreign Language Learning: Social Responsibility in School

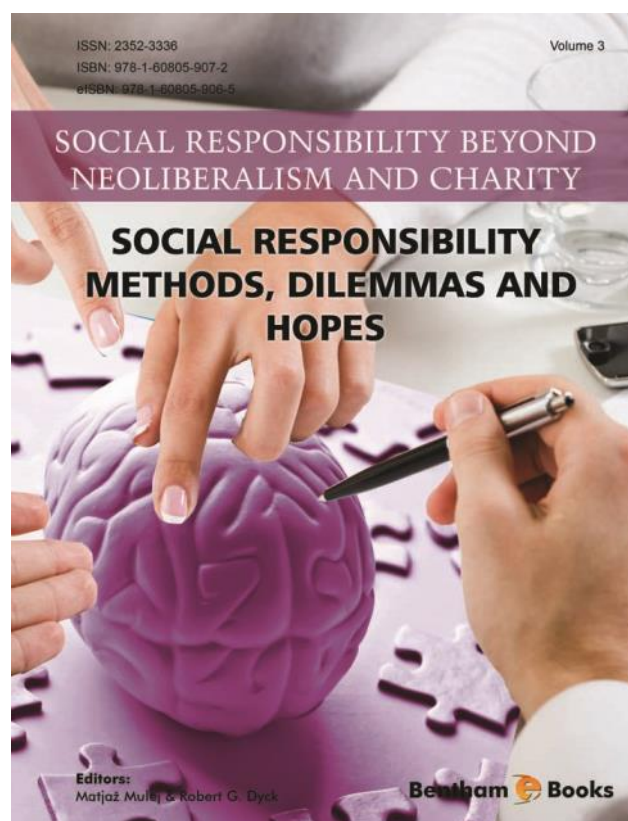
6. Tjaša Štrukelj: Can Strategic Management Show the way out from the Current Crisis towards Social Responsibility?
7. Mojca Duh and Jernej Belak: Family and Non-Family Enterprises: Differences in Core Values, Culture and Ethical Climate as Signs of Social Responsibility
8. Nina Tomazevic: Socially Responsible Management in Public Administration

Četrta knjiga: Social Responsibility - Methods, Dilemmas and Hopes omogoča vpogled v metode uporabe družbene odgovornosti in s tem povezane dileme ter možnosti.

Poglavja v knjigi:

1. Matjaž Mulej and Nastja Mulej: Support to Ethics of Interdependence and Holism by Edward de Bono's Methods of Thinking
2. Vesna Cancer and Matjaž Mulej: Capability of New Systems Theories to Help Escape the Crisis
3. Denis Trcek: Trust Management by Computer Simulation: Towards a Fair, Responsible and Sustainable Economy
4. Robert G. Dyck: A New Fractal Metric for Social Responsibility
5. Matjaž Mulej, Kazimierz Turkiewicz and Domenika B. Turkiewicz: The Syntax of Autocratic Systems and the Cybernetic Alternative of Systems Based on Social Responsibility
6. Siniša Petrovic: Use of System Theory through Corporate Social Responsibility in the International Company Novartis and its Sandoz Generic Division
7. Mihaela Brumen, Branka Cagran and Fanika Fras Berro: More Social Responsibility by Learning Foreign Language and Culture: Case of Slovenian Pre-Primary Education
8. Helmut K. Loeckenhoff: Justice, Justness: How to ACT Right: Pivot of the Ethics of Interdependence
9. Grazyna O'Sullivan: Implementation of Corporate Social Responsibility: Can we manage to Save Our World in Time?

10. Robert G. Dyck: A New Economy and Social Responsibility
11. Simona Šarotar Žižek, Sonja Treven, Danica Svetec and Vesna Cancer: Self-Determination and Self-Esteem of Employees as Factors of Managers' and Employees' Social Responsibility
12. Simona Šarotar Žižek; Zdenka Ženko and Sonja Treven: Requisite Personal Holism as a Basis of Social Responsibility
13. Pierre Bricage: Living Networks of Networks: The Societal and Environmental Responsibility of Humanity in the Fight between Humans and the Wild

Skupni imenovalec vseh knjig je misel, da je preživetje človeštva odvisna od družbene odgovornosti vplivnih posameznikov, skupin in organizacij.

Izdaja in naročilo knjig:
 Bentham Science Publishers
 Executive Suite Y – 2, PO Box 7917, Saif Zone, Sharjah, U.A.E
 P.O. Box 446 Oak Park, IL 60301-0446, USA.
 P.O. Box 294 1400 AG Bussum, The Netherlands.
subscriptions@benthamsience.org

Mreža za podeželje

Vir slike: www.slovenia.info; Avtor: Dunaj Wedam

V okviru Programa razvoja podeželja Republike Slovenije 2014-2020 (PRP 2014-2020) deluje **Mreža za podeželje**, ki med drugim združuje organizacije in uprave, ki sodelujejo pri razvoju podeželja. Del Mreže za podeželje je tudi partnerstvo iz 5. člena Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah evropskih strukturnih in investicijskih skladov.

Ključno pri povezovanju partnerstva v okviru Mreže za podeželje je medsebojno informiranje in komuniciranje ter sodelovanje partnerjev v pripravah, izvajanju, spremljanju in vrednotenju PRP 2014-2020.

Zastavljeni cilji Mreže za podeželje so:

- Obveščenost širše javnosti in upravičencev o politiki razvoja podeželja in možnostih financiranja.
- Kakovostno izvajanje PRP 2014-2020.
- Vključenost deležnikov/partnerjev v izvajanje politike razvoja podeželja.
- Spodbujanje inovacij v kmetijstvu, proizvodnji hrane, gozdarstvu in na podeželskih območjih.

Mreža ima vzpostavljeno bazo članov Mreže za podeželje, ki omogoča vsem zainteresiranim brezplačno registracijo. Zainteresirani za sodelovanje v Mreži za podeželje se lahko vključite v bazo Mreže za podeželje. Tako vključeni člani redno dobivate aktualne novice v zvezi z dogod-

ki, objavo javnih razpisov in druge informacije, lahko pa se tudi sami aktivno vključite v sodelovanje preko posredovanja aktualnih novic in predlogov v zvezi z razvojem podeželja, ki jih objavimo na spletni strani ali v novicah PRePlet ter s posredovanjem informacij, ki ji prejmete od nas, vašim članom oziroma morebitnim drugim zainteresiranim.

S posredovanjem predlogov za izvedbo določene aktivnosti, posredovanjem različnih informacij itd. pa prispevate k soustvarjanju in izvajanju politike razvoja podeželja in ste tako aktivno vključeni v proces sodelovanja in informiranja, ki je glavna usmeritev Mreže za podeželje. Vse predloge nam lahko posredujete na e-naslov mreza-podezelje.mkgp@gov.si.

Članstvo v mreži je prostovoljno in odprto za vse organizacije in posameznike. Za sodelovanje v aktivnostih Mreže za podeželje ali zgolj z namenom prejemanja elektronskih novic Mreže za podeželje PRePlet se lahko registrirate v Bazo Mreže za podeželje. Vljudno vabljeni, da se registrirate v našo bazo ali pa nam le posredujete vaše predloge!

Povezovanje na družabnih omrežjih [Facebook](#)

Več informacij o PRP na spletni strani

www.program-podezelja.si

Mreža za podeželje

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

tel: 01 478 9393 (Martina)

tel: 01 478 9136 (Matej)

faks: 01 478 9021

mreza-podezelje.mkgp@gov.si

www.program-podezelja.si

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja:
Evropa investira v podeželje

Zaupanje v ekonomijo v času krize: Primerjava med Slovenijo in Avstrijo

Katharina Gangl¹ & Sara Tement²

¹ Zeppelin University Leadership Excellence Institute Zeppelin | LEIZ Economic Psychology and Leadership Ethics

E-mail: Katharina.Gangl@zu.de

² Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, Oddelek za psihologijo

E-mail: sara.tement@um.si

Raziskava, ki je bila izvedena leta 2014, se je osredotočala na zaznave ekonomske krize v Sloveniji in Avstriji ter na povezave teh zaznav s političnim in ekonomskim udejstvovanjem. Rezultati na avstrijskem vzorcu so pokazali, da posamezniki vzroke za krizo vidijo v neetičnem postopanju nekaterih ključnih ekonomskih in političnih deležnikov. Tovrstne zaznave so v Avstriji bile povezane z večjo verjetnostjo vključenosti v proteste. V Sloveniji so zaznani vzroki za krizo podobni, vendar ne prispevajo k večji verjetnosti za demonstracije, hkrati pa so povezani z nižanim osebnim interesom za vključenost v politično dogajanje.

Za kaj pravzaprav gre?

Svetovna gospodarska kriza leta 2008 je za mnoge bila predvsem kriza zaupanja. Kar se je začelo kot finančna kriza v ZDA, je kmalu postala svetovna gospodarska kriza z naraščajočo stopnjo brezposelnosti. Omenjeno stanje je nekatere evropske države pripeljalo na rob stečaja. Potek krize je spominjal na začarani krog, v katerem je zaupanje v boljšo prihodnost in v gospodarske ter politične deležnike še naprej padalo, kar pa je ponovno predstavljalo »gorivo« za dodatno gospodarsko poslabšanje. Brez zaupanja v boljšo prihodnost na področju gospodarstva državljani, ki predstavljajo potencialne potrošnike, zmanjšujejo svoje naložbe, pripravljenost za nakupe in poraba storitev pa prav tako upadeta. Posledično se znižuje dobiček podjetij, ki so nezmožna vračati posojila ali pa jih pridobivati za prihodnje

investicije, kar ponovno vodi do nižjega zaupanja v gospodarske in politične deležnike ter omejuje gospodarsko rast. Prav zaradi prepleta realne finančne situacije v posameznih državah z ravnanjem potrošnikov in njihovim zaupanjem, ekonomska kriza predstavlja zanimiv raziskovalni problem tudi za področje psihologije. S podrobnim razumevanjem psiholoških procesov je mogoče osvetliti, kako lahko tovrstno zaupanje ponovno izgradimo in kako lahko okrepimo politično in gospodarsko udejstvovanje državljanov. Pričujoča študija je usmerjena na primerjavo med Avstrijci in Slovenci v zaznavah ekonomske krize ter na povezave teh zaznav s političnim in ekonomskim udejstvovanjem. Sosednji državi je kriza različno prizadela. Na primer, leta 2013 je bil javnofinančni primanjkljaj v Avstriji 1,5 %, medtem ko je bil v Sloveniji 14,3 %. Omenjeno stanje je privedlo do resnejših varčevalnih ukrepov v Sloveniji, medtem ko Avstrija ukrepov ni čutila do takšne mere. Osnovna predpostavka študije je bila, da se bo različno ekonomsko izhodišče držav poznalo na zaupanju v gospodarske in politične deležnike ter na udejstvovanju državljanov v različnih sferah delovanja.

Kdo je sodeloval?

V raziskavi, ki je bila izvedena leta 2014, je sodelovalo 305 avstrijskih (15,0 % žensk; povprečna starost 41,0 let) in 165 slovenskih državljanov (72,1 % žensk; povprečna starost 40,7 let). Spletni vprašalnik je vključeval 28 pojmov, za katere so udeleženci lahko ocenili, ali jih spontano povezujejo z gospodarsko in finančno krizo. Dodatno

**Raziskava je bila izvedena v času, ko je dr. Katharina Gangl bila zaposlena na Fakulteti za psihologijo Univerze na Dunaju.*

so udeleženci odgovarjali tudi na vprašanja o njihovi pripravljenosti za politično (npr., pripravljenost na protest, udeležba na naslednjih volitvah) in ekonomsko udejstvovanje (npr. pripravljenost za ustanovitev podjetja, izogibanje plačevanju davkov). Udeleženci so v zaključku vprašalnika izrazili tudi zaupanje v gospodarstvo, v menedžerje in v politiko.

Kaj se je pokazalo?

Avstrijci s krizo najpogosteje povezujejo pojme finančni trgi, egoizem/pohlep in goljufija/prevara/korupcija. Omenjeni pojmi so bili povezani s povečano pripravljenostjo za sodelovanje v protestih. Pojma goljufija/korupcija sta med Avstrijci bila povezana z večjo verjetnostjo davčne utaje. V Sloveniji so bile tri najpogostejše asociacije na temo krize: goljufija/prevara/korupcija, socialni problemi in egoizem/pohlep. V nasprotju z Avstrijo omenjeni pojmi niso bili povezani s povečano pripravljenostjo za sodelovanje v protestih. Pokazala se je celo nasprotna povezanost. Pojmi goljufija/prevara/korupcija in socialni problemi so zmanjšali pripravljenost za sodelovanje v politiki. Poleg tega se je pojem socialni problemi negativno povezoval s pripravljenostjo za vključitev v nadaljnje izobraževanje, pojem egoizem/pohlep pa celo z nižjo pripravljenostjo za zagon lastnega posla.

Avstrija in Slovenija se nista razlikovali glede povezave zaupanja s političnim in ekonomskim udejstvovanjem. V obeh državah zaupanje v gospodarstvo in v menedžerje zmanjšuje pripravljenost za protest ter povečuje pripravljenost za zagon lastnega podjetja. Zaupanje v politiko v obeh državah povečuje pripravljenost za udeležbo na naslednjih volitvah in verjetnost za lastno udejstvovanje v politiki. Zaupanje v menedžerje in v politiko med Avstrijci tudi povečuje davčno poštenost. V Sloveniji pa je zaupanje v gospodarstvo povezano z večjo pripravljenostjo za začetek novega izobraževanja ali vključitvijo v dodatno izpopolnjevanje.

Kako naprej?

Pojavi, ki jih povezujemo s krizo in zaupanjem v gospodarstvo, politiko in vodilne, imajo ključno vlogo pri ravnanju. Zanimivo je, da se zaznave med Avstrijci in Slovenci bistveno ne razlikujejo,

čeprav je slednje kriza mnogo bolj prizadela. Tako v Avstriji kot Sloveniji udeleženci raziskave ekonomsko krizo povezujejo predvsem z neetičnim postopanjem posameznikov (goljufija/prevara/korupcija). V Avstriji se kriza povezuje še s »psihološko bolj oddaljenimi« finančnimi trgi, v Sloveniji pa s pojmom socialni problemi, ki se lahko ljudi tudi osebno dotaknejo, vsekakor pa je asociacija v psihološkem smislu bližja. Iz tega razloga lahko omenjena razlika kaže na različno raven osebne prizadetosti. Večina Avstrijcev je o krizi brala zgolj v časopisih, Slovenci pa so jo doživeli veliko bolj neposredno. Prav osebna prizadetost lahko razloži dinamiko političnega in ekonomskega udejstvovanja. V Avstriji, kjer so ljudje manj osebno prizadeti zaradi krize, je verjetnost za aktivno vključenost večja, v Sloveniji pa manjša. Omenjeno velja zlasti za proteste in vključenost v politično dogajanje. Očitno ob povečani osebni prizadetosti motivacija za protest, upor in pozitivne spremembe upade, kar je v nasprotju z zdravorazumskimi pričakovanji. Kaže se, da se večja predvsem apatija in resignacija. V primeru manjše osebne prizadetosti pa ljudje očitno še posedujejo dovolj samozaupanja in motivacije za ekonomsko in politično udejstvovanje. S takšnim ravnanjem so mogoče spremembe od »spodajnavzgor« od državljanov k politiki in drugim ključnim deležnikom. Če je osebna prizadetost večja, je povrnitev zaupanja in z njo povezano politično in gospodarsko udejstvovanje najverjetneje mogoče s spremembami in pobudami od »zgorajnavzdol« od politikov in vodilnih k državljanom. Rezultate in interpretacije je vsekakor potrebno razumeti v luči nekaterih pomanjkljivosti raziskave. Zaznave ekonomske krize, zaupanje v institucije ter politično in ekonomsko udejstvovanje imajo določeno časovno dinamiko, ki je študija ni zajela, saj predstavlja zgolj trenutni posnetek stanja. Dodatno bi bilo potrebno proučiti psihološke mehanizme, ki krepijo odpornost na negativne učinke krize ter ohranjajo raven udejstvovanja in zaupanja. Nadaljevanje pričujoče študije in razširitev na druge bolj in manj prizadete države je ključnega pomena za podrobno razumevanje »psihologije ekonomske krize«.

Družbeno odgovorno sodelovanje podjetja Saubermacher - Komunala in Doma starejših občanov Dosor Radenci

Aleksandra Vogrinčič
Saubermacher – Komunala Murska Sobota d.o.o.

O družbeni odgovornosti je v zadnjem času veliko govora in čeprav gre za mehki vidik poslovanja, katerega učinke lahko izmerimo šele na daljši rok, je vedno več podjetij, ki se pomena le-te zavedajo. Zavedajo se, da družbena odgovornost ni le pomoč organizacijam in društvom v okolju, v katerem podjetje deluje, ampak je mnogo več. Je primeren odnos do kupcev, zaposlenih, državnih institucij in vseh v ožjem in širšem okolju, kjer podjetje posluje. Tega se dobro zavedamo tudi v podjetju Saubermacher – Komunala Murska Sobota d.o.o. in Domu starejših občanov d.o.o. Radenci (v nadaljevanju DOSOR d.o.o.), kar je prepoznala tudi strokovna javnost, saj smo oboji za svoja družbeno odgovorna ravnanja v letu 2014 prejeli Nagrado za družbeno odgovornost HORUS, prvi v kategoriji majhnih, drugi pa v kategoriji srednje velikih podjetij.

Tako kot smo ponosni na sam naziv zmagovalca te v Sloveniji sedaj že dobro prepoznane nagrade, smo hkrati ponosni na to, da tudi na ta način lahko širimo svoje dobre prakse na druge sodelujoče organizacije in širšo javnost ter tudi sami pridobivamo izkušnje in se naučimo vedno kaj novega. Dokaz za to je tudi sodelovanje našega podjetja z radenskim DOSORjem na področju korporativnega prostovoljstva, za kar se je poro-

dila ideja ravno na lanski razglasitvi rezultatov Nagrade Horus 2014. Beseda je meso postala in tako smo februarju letos začeli naše aktivno sodelovanje, sad katerega sta že dve srečanji zaposlenih našega podjetja in zaposlenih ter stanovalcev DOSORJA, nova prijateljstva, nova sodelovanja in tudi skupna udeležba na izobraževanjih ter dogodkih Inštituta IRDO. Zavedamo se, da skupaj zmoremo več in ponosni smo, da lahko v lokalnem okolju na obeh bregovih reke Mure širimo miselnost in dobre prakse na področju družbene odgovornosti.

DOSOR d.o.o. v okviru dvoje družbene odgovornosti že dalj časa izvaja tudi tako imenovano korporativno prostovoljstvo. Kot smo že zgoraj zapisali, so konec lanskega leta k sodelovanju povabili tudi naše podjetje in povabilu na druženje z njihovimi stanovalci in zaposlenimi, ob igranju različnih družabnih iger, smo se z veseljem odzvali. Tako smo se prvič srečali meseca februarja letos, ko se nas je 6 zaposlenih vključno z direktorjem odpravilo v Radence, kjer so nas že nestržno pričakovali stanovalci DOSORJA in zaposleni, ki na tak ali drugačen način preživljajo dneve z njimi. Uvodnemu pozdravu in spoznavanju je sledila kratka predstavitev doma, nato pa smo se razde-

*Raziskava je bila izvedena v času, ko je dr. Katharina Gangl bila zaposlena na Fakulteti za psihologijo Univerze na Dunaju.

lili na naše igralске pozicije – tisti, ki so se odločili za metanje pikada, so se odpravili v telovadnico, ostali, ki smo stanovalcem želeli polepšati to hladno zimsko dopoldne, pa smo se ob igranju šnopsa in taroka ter iger Človek ne jezi se, Domino in Spomin družili v knjižnici in učilnici. Kot da ura ta dan ne bi imela 60 minut, sta se iztekli dve uri, namenjeni našemu druženju, čemur je sledila spominska fotografija vseh udeležencev, ki smo tokrat znova spoznali in se morda malo bolj kot prej začeli zavedati, kako malo je potrebno, da osrečiš druge in pri tem, ne da bi se sploh zavedal, osrečiš in z neko nevidno energijo napolniš še sebe. Druženje ob malici in kavici je bilo priložnost za to, da smo se dogovorili za datum naslednjega srečanja in šele takrat je sledilo slovo.

V pričakovanju naslednjega srečanja smo se zaposleni v podjetju Saubermacher – Komunala Murska Sobota d.o.o. razveselili tudi obiska manjše skupine zaposlenih in stanovalk DOSORJA, ko so se potepali v Murški Soboti.

Novo srečanje ob igranju družabnih iger je bilo na vrsti v mesecu maju, ko smo k sodelovanju pritegnili nove sodelavce, ki jim ni bilo žal, da so del svojega delovnega časa preživeli s stanovalci DOSORJA in si v sproščenem okolju napolnili baterije za nove delovne izzive. Nekateri stanujoči v DOSORJU so se razveselili ponovitve prijetnega druženja, tisti novi pa so bili veseli, da so spoznali nove, srčne ljudi, v družbi katerih so vsaj za nekaj časa pozabili na vsakdanje tegobe, ki jih prinašata starost in bolezen.

Našega sodelovanja s tem seveda še ni konec. Naslednje srečanje načrtujemo v jesenskem času, ko bo morda na srečanju zadišalo po pečenih kostanjih. Medtem pa se zaposleni podjetja Saubermacher - Komunala in DOSORJA prijetno družimo na različnih izobraževanjih in srečanjih, si pomagamo ter rastemo v svojem družbeno odgovornem delovanju z izmenjavo izkušenj in znanj. Oboji pa se strinjamo z naslednjo mislijo Voltaira: »Odgovorni smo za to, kar delamo, pa tudi za tisto, česar ne delamo«, zato se bomo še naprej trudili delati dobro zase in za okolje, v katerem poslujemo.

DO v Sloveniji

Glasniki boljše hrane

Zavod za boljše življenje Viva je ob finančni podpori Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdalo katalog Živa lista boljše hrane, s katero opozarja na pomembnost samooskrbe s hrano v Sloveniji. Slovenija je dežela, ki s svojimi naravnimi danostmi omogoča zadostno pridelavo hrane za potrebe domačega prebivalstva, kljub temu pa je stopnja samooskrbe na najnižji točki v naši zgodovini. Katalog predstavlja 91 primerov trajnostnih zgodb oz. primerov dobrih praks na področju odgovornega pridelovanja, predelovanja, prodaje, kupovanja in porabe lokalne hrane. Katalog je razdeljen v 4 sklope: 1. Boljša hrana v naši skupnosti in na domači mizi, 2. Boljša hrana je okusen posel, 3. Boljša hrana v javnih inštitucijah, 4. Boljša hrana na delovnem mestu. Več. O projektu na spletni strani glasniki.si. Vir: Zavod Viva

Vlada je podaljšala Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji za dve leti

Vlada je junija določila besedilo Predloga Zakona o spremembah Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 ter ga poslala Državnemu zboru RS v obravnavo in sprejem po rednem postopku. Vlada je naložila Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, da do konca leta 2015 pristopi k pripravi ukrepov razvojne podpore in programa spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije do leta 2023, skladno z Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Več. Vir: podjetniski-portal.si

Katalog trajnostnih skupnostnih praks

Umanotera je izdala Katalog dobrih trajnostnih skupnostnih praks 2015. Ponavadi gre za družbene inovacije, ki delujejo po principu »razmišljaj globalno – deluj lokalno« in pri tem upoštevajo vodilo »dobro za vse – zame, za skupnost in za planet«. Takšne inovacije prispevajo k varovanju

okolja in narave, vzpostavljanju lokalnega krožnega gospodarstva, pozitivnim vplivom na družbo. V katalogu najdete številne dobre prakse oskrbe z materialnimi in nematerialnimi dobrinami. Na primer Knjižnica REČI je neprofitna izposojevalnica najrazličnejših predmetov za prosti čas, ki deluje po vzorcu klasične knjižnične izposoje, gibanje Zelemenjava omogoča izmenjavo vrtnih pridelkov, ZOOPI omogoča izmenjavo igrač. Izpostavili smo samo nekatere, v katalogu preberite še o številnih drugih, presenečeni boste, da so nekatere v vaši bližini, pa zanje niste vedeli. Katalog. Vir: Umanotera

Stvarni stroški zavržene hrane

V preteklih mesecih so Ekologi brez meja v sklopu projekta »Volk sit, koza cela« večkrat omenili stroške, ki nastanejo z zavrženo hrano. Ocena je, da povprečno slovensko gospodinjstvo v povprečju zavrže za okoli 100-150 € hrane na leto. V slovenskih vrtcih in šolah se na letni ravni porabi več milijonov evrov samo za odvoz zavržene hrane, zato bi morali vsi delati na zmanjšanju in preprečevanju nastajanja zavržene hrane. Pri zavrženi hrani je potrebno upoštevati vrednost oz. strošek samega živila in še vse z živilom povezane stroške: stroški nabave hrane, stroški vložene energije in vode za prevoz, shranjevanje, obdelavo in spiranje živila, strošek dela za pripravo hrane in nazadnje strošek odstranjevanja zavržene hrane. Več. Vir: Ekologi brez meja

Slovenski startup pometel s konkurenco

Na spletnem portalu Tech Crunch v Budimpešti, na katerem so se predstavila zagonska podjetja iz vzhodne, južne in srednje Evrope, je slovensko podjetje Smart Futuristic osvojilo drugo mesto. To je razvilo spletno platformo Wellyo, preko katere lahko proizvajalci živil odprodajo kritično zalogo živil pred iztekom roka. Rešitev je nastala iz ideje o preprečevanju metanja hrane v smeti – »zero waste« – še preden ta sploh pride iz tovarne na naše krožnike. [Več](#). Vir: Delo.si

Želite pomagati kot prostovoljec?

Potem pokukajte v posredovalnico prostovoljskih del na spletni strani prostovoljstvo.org. Na spletni strani lahko izbirate prostovoljska dela po regiji, kraju ali vnesete naziv dela. [Več](#). Vir: Slovenska filantropija

Odziv Evropske komisije na nadgrajeno Strategijo pametne specializacije

Slovenska strategija pametne specializacije (SPS) bo strateško usmerjena v trajnostne tehnologije in storitve za zdravo življenje, ki naj Slovenijo umestijo kot zeleno, aktivno, zdravo in digitalno regijo z vrhunskimi pogoji za ustvarjanje in inoviranje, usmerjeno v razvoj srednje in visoko tehnoloških rešitev na nižjih področjih. Ključni cilji SPS so dvig dodane vrednosti na zaposlenega, izvoz visokotehnološko intenzivnih proizvodov ter storitev z visokim deležem znanja ter dvig podjetniške aktivnosti. Cilji so razdelani za vsako od devetih prioritet, kjer so tudi jasno opredeljena fokusna področja in tehnologije, kjer ima Slovenija konkurenčne prednosti. Na teh področjih bo Slovenija prešla od sledilca v soustvarjalca globalnih trendov. Ta področja so zdravo bivalno in delovno okolje, naravni in tradicionalni viri za prihodnost, industrija. [Več](#). Vir: Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko

Plačilo dijaka/študenta na obvezni praksi

Delodajalci pogosto ne vedo, kakšne so obveznosti podjetja do dijakov ali študentov, ki v podjetju opravljajo obvezno prakso. Preberite, na kaj ne smete pozabiti. [Več](#). Vir: podjetniski-portal.si

Plastične vrečke

3. julija 2015 je potekala obeležitev mednarodnega dne brez plastičnih vrečk. Slovenci na leto porabimo med 130 in 150 plastičnih vrečk, večina jih konča med mešanimi odpadki, kjer se razkrajajo do 1000 let. Okolju in denarnici bolj prijazne so vrečke za večkratno uporabo. [Več](#). Vir: Ekologi brez meja

Foto: Infrastruktura Bled

Podjetništvo in lokalno pridelana hrana

Tomaž Stritar (podjetnik, socialni delavec, direktor socialnega inkubatorja) je na dogodku #3 Vdihnimo Navdih, v organizaciji zavoda Studio 12, predstavil podjetniški pogled na lokalno hrano: kaj so poslovne bolečine oz. izzivi pridelovalcev in potrošnikov ter kaj lahko naredimo, da med njimi sklenemo trajnostni krog pridelave in prodaje kvalitetne lokalno pridelane hrane. [Video](#). Vir: Studio 12

Zakaj jesti lokalno?

Marija Merljak (uni.dipl.ing. živilski tehnolog, svetovalka za zdravo prehrano) je na dogodku #3 Vdihnimo Navdih, v organizaciji zavoda Studio 12, odgovarjala na vprašanje: »Zakaj je dobro in bolje jesti lokalno?«. Hrana predstavlja osnovno gorivo in energijo za naše telo, zato je izrednega pomena, kakšno hrano vnašamo vase, od kod izvira in kako je pripravljena. Poleg tega pa moramo biti tudi ozaveščeni kakšno hrano kombiniramo, da bo ta imela najboljši možen vpliv na naše zdravje in blagostanje. [Video](#). Vir: Zavod Studio 12

O etičnem bančništvu

Na spletni strani časnika Delo preberite intervju z Zvonetom Malnarjem na temo etičnega bančništva. Zvone Malnar je predsednik novonastale finančne zadruga Kooperativa Zebra, ki se je loti-

la ustanavljanja etične banke v Sloveniji. [Več.](#)
[Članek](#) na temo etičnih bank. Vir: Delo.si

Naučimo se postati samooskrbni

Izobraževalni [film](#) »Naučimo se postati samooskrbni« je projekt, ki ga je pripravila avtorica ddr. Ana Vovk Korže, pod okriljem [IPVO—Inštituta za promocijo varstva okolja](#), financiralo pa Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS. Namenjen je vsem generacijam. Filmska izvedba TV Videoprodukcija Prehar (snemalec Roman Prehar, montaža in uresničitev: Angelina Premdehar) - film je prenesen na Youtube v visoki HD ločljivosti (zato je potrebna nastavitve ogleda na najvišjo možnost). Vir: IPVO

Naučimo se postati samooskrbni

Akcija Očistimo kolesarnice

Mariborska kolesarska zveza organizira veliko jesensko čiščenje kolesarnic. V okviru projekta »Sklenimo krog« so v preteklih mesecih rešili že veliko zavrženih koles, jih reciklirali in z njimi razveselili nove lastnike. Tokrat pozivajo prebivalce Maribora in okolice, da pokukate v najbolj temen kot svoje kolesarnice in jim sporočite, če se tam nahaja kakšno kolo, ki ga nihče več ne uporablja. Organizirali bodo brezplačen odvoz koles, vi boste sprostili kolesarnice za vaše nove pridobitve, MKZ pa bo stara kolesa obnovil in jih ponovno spravil na kolesarske steze. [Več.](#) Vir: MKZ

ABC pospeševalnik išče najboljše "startup-e" v regiji!

Na ABC pospeševalniku začenjajo z že drugo generacijo programa pospeševanja, ki bo pokrivala tehnološko področje Smart Living & Health. Trenutno začenjajo s postopkom selekcije startup podjetij, za katerega so objavili Razpis za startup-e. [Povezava na razpis.](#) Vsako izbrano startup podjetje bo s sprejemom v program dobilo: udeležbo v programu, ki bo trajal 3 + 3 mesece, 15.000 EUR kapitalske investicije in več kot 310.000 EUR brezplačnih storitev, mentorско mrežo z več kot 100 mentorji, priložnost predstavitve najboljšim regionalnim investitorjem – več kot 70 se jih je udeležilo Demo Dneva, pisarniške prostore v BTC City – idealnem testnem področju z več kot 4500 podjetji in 21 milijoni letnih obiskovalcev. Več o temi [Smart Living & Health.](#)

Lotrič Meroslovje premierno predstavilo novi pametni nadzorni sistem za spremljanje ugodja bivanja ljudi

Podjetje Lotrič meroslovje se je udeležilo svetovne razstave EXPO, kjer je 27. 8. 2015 premierno predstavilo novi pametni nadzorni sistem za spremljanje ugodja bivanja ljudi, optimalnosti pridelave hrane, ustreznosti pogojev skladiščenja in monitoring procesnih parametrov. Njihova napredna rešitev omogoča učinkovito spremljanje temperature, vlage, tlaka, osvetljenosti, koncentracije CO2 in drugih merljivih parametrov. [Več.](#) Vir: Lotrič Meroslovje

Priročnik Model 6 Vključi.vse

V okviru projekta Vključi.vse, financiranega iz evropskih sredstev Progress, je nastal Priročnik Model 6 Vključi.vse, ki vsebuje model šestih ukrepov. Slednji s približno 100 aktivnostmi pripomore k večji spolni uravnoveženosti v managementu in v procesu ekonomskega odločanja nasploh. Vredno ga je vzeti v roke in prebrati! Priročnik brezplačno naložite [tukaj.](#)

Protestno pismo zaradi neustreznih finančnih pogojev delovanja okoljskih NVO

Preberite protestno pismo Alpe Adria Green – mednarodnega društva za zaščito okolja in narave ter iniciative Plana B, ki je naslovljeno na predsednika Vlade RS dr. Mira Cerarja, ministrico za okolje in prostor Ireno Majcen, Vlado RS, na Odbor DZ za infrastrukturo, okolje in prostor, Svet Vlade RS za spodbujanje razvoja prostovoljstva, prostovoljskih in nevladnih organizacij. Protestno pismo govori o mačehovskem odnosu države do okoljskih organizacij, ki so od vseh NVO finančno najbolj osiromašene, kar povzroča kadrovske podhranjenost, odtekanje znanj in nezmožnost zagotavljanja kontinuitete vsebinskega dela. V znak protesta, bo Aple Adria Green trenutno zamrznila svoje dejavnosti, v kolikor se do 1. oktobra finančni položaj ne bo izboljšal, pa bodo ukinili vse brezplačne usluge posameznikom, civilnim iniciativam in društvom. Več. Vir: Aple Adria Green

Londonski strokovnjaki prepoznali visok nivo storitev podjetja Press Clipping iz Maribora

Ob nedavnem obisku podjetja Westco, ki je v lasti mestnega sveta Westminster iz Londo-

na, je podjetje Press Clipping iz Maribora svoje ključne storitve predstavilo uglednim in izkušenim PR strokovnjakom, Cormacu Smithu, izvršnemu direktorju podjetja Westco, Ianu Farrowu, direktorju podjetja ter vodji projektov v družbi Westco, Georgini Conde. Gostom so med drugim predstavili spletno orodje eClipLIVE ter jim pokazali, kako in v kakšnem času pridejo do informacij in kar je najpomembneje, kako hitro lahko te informacije posredujejo svojim uporabnikom. V ozadju orodja eClipLIVE deluje zanesljiv, hiter in učinkovit mehanizem, ki ga je razvilo podjetje Press Clipping. Podjetje je pokazalo in dokazalo, da so kakovosten partner na tem področju in da dobro razumejo potrebe svojih najpogostejših uporabnikov, PR službe, s svojim razvojem in nadgradnjami sistema pa se trudijo to uporabniško izkušnjo vsakodnevno še izboljšati in poenostaviti. Cormac Smith je po srečanju dejal: »Bil sem izredno navdušen nad spletnim sistemom za

management medijskih objav podjetja Press Clipping. Zadevo vidim zelo napredno predvsem v integraciji tehnologije in spletni izvedbi platforme, saj uporabnikom omogoča natančen in podroben analitični pregled medijskih objav na zelo odziven način, z dostavo medijskih objav naročniku že v desetih minutah po objavi.« Vir: Press Clipping

Najboljše novice iz sveta tudi v Sloveniji

Slovenija se v Evropskem letu za razvoj prvič pridružuje projektu »Najboljše novice iz sveta« (World's Best News). 11. 9. 2015 bo s pomočjo 300 prostovoljcev v 39 krajih po vsej Sloveniji razdeljenih 12.500 izvodov časopisa, ki bo s pozitivnimi zgodbami iz držav v razvoju pokazal, da lahko ustavimo globalno revščino. Več. Vir: Slovenska filantropija

Varne točke za otroke

UNICEF in varuhinja človekovih pravic RS pozivata otroke, da o svojih stiskah spregovorijo v Varnih točkah, ki jih je v Sloveniji že 566, v njih pa sodeluje več kot 1.200 srčnih ljudi, ki prostovoljno

pomagajo otrokom v stiski. V zadnjem letu sta se mreži Varnih točk pridružili tudi poslovalnici Lidl Slovenija in Hofer, ki s svojo družbeno odgovornostjo pogumno stopata naproti otrokom v stiski. V preteklem letu je bilo v UNICEF-ovih Varnih točkah 63 obiskov otrok, ki so se znašli v resnejših težavah in je bilo potrebno posredovanje strokovnih služb. Stiske otrok so različne: medvrstniško nasilje, družinske stiske, nadlegovanja, manjše poškodbe, ki jih lahko rešimo z obližem, pogovor ali pomoč pri nalogi ipd. V zadnjem času pa beležijo porast obiskov tako zaradi socialnih stisk, zanemarjanja, kot tudi spletnega ustrahovanja. Več. Vir: Unicef Slovenija

DO v Evropi in po svetu

Norveška banka hrane - Matsentralen

V različnih državah obstajajo različni modeli podeljevanja hrane pomoči potrebnim. V Sloveniji poznamo primere ljudskih kuhinj, razdelilnic pripravljene hrane in živilskih paketov, s katerimi v večini primerov upravljajo humanitarne nevladne organizacije. Norveška banka hrane Matsentralen temelji na hladilnih in zamrzovalnih kapacitetah banke, kar omogoča učinkovitejši prevzem in redistribucijo in predelavo večjih količin živil in živilskih proizvodov. Zelo pomembno je ravnanje s svežimi embaliranimi mesnimi proizvodi, kot so mleto meso, zrezki in podobno rezano meso. Da bi se izognili zavrženju, dva do tri dni pred potekom roka trgovec tovrstne proizvode globoko zamrzne, jih pripelje v Matsentralen, kjer vsak proizvod označijo z datumom zamrznitve. Zato tako globoko zamrznjene izdelke brez težav predajo človekoljubnim organizacijam za nadaljnjo uporabo. [Več](#). Vir: Ekologi brez meja

Foto: Urša Zgojznik

Uspešna podjetja se zavedajo vrednosti svoje intelektualne lastnine

2. študija OHIM in EU Observatorija o prispevku intelektualne lastnine v EU - tokrat na ravni podjetij: Podjetja v EU, ki varujejo svoje pravice intelektualne lastnine, imajo na splošno za 29 % večje prihodke na zaposlenega, približno 6-krat več zaposlenih in do 20 % višje plače od podjetij brez pravic intelektualne lastnine. Podjetja, ki so lastniki pravic intelektualne lastnine, so torej gospodarsko uspešnejša od konkurentov brez pravic

intelektualne lastnine, potrjuje študija Pravice intelektualne lastnine in uspešnost podjetij v Evropi: ekonomska analiza, ki jo je naročil Evropski opazovalni urad za kršitve pravic intelektualne lastnine (EU Observatorij), ki deluje pri OHIM - Uradu za usklajevanje na notranjem trgu (znamke in modeli). [Več](#). Vir: Enterprise Europe Network

UNICEF – s higieno nad epidemijo ebole

Zaradi epidemije ebole so bile šole v Liberiji, Gvineji in Sierra Leone lani več mesecev zaprte in milijoni otrok so bili prisiljeni prekiniti izobraževanje. Ob vnovičnem odprtju šol v začetku letošnjega leta so bili uvedeni strogi higienski ukrepi, njihovo dosledno izvajanje pa je prispevalo k temu, da se odtelej ni pojavil noben nov primer okužbe z ebolo. Priprava in vzpostavitev higienskih protokolov v šolah je trajala več mesecev. UNICEF si prizadeva, da se bo dosledno izvajanje strogih higienskih ukrepov nadaljevalo tudi po počitnicah. Hkrati si prizadeva za večjo vključenost otrok v šole, boljšo usposobljenost učiteljev, opremljenost šol s pitno vodo in sanitarijami ter za izobraževalni sistem, ki bo bolj odporen in pripravljen na morebitne vnovične epidemije bolezni. [Več](#). Vir: Unicef

Evropski parlament nakazal pot v krožno gospodarstvo

Na plenarnem zasedanju 9. junija 2015 je Evropski parlament v Starsbourgu potrdil poročilo o Učinkoviti rabi virov: prehod v krožno gospodarstvo. Čeprav poročilo ni zavezujoče, nosi močno politično sporočilo: Evropski parlament ponovno opominja komisarja Timmermansa na obljubo, da bo predlagal ambiciozen in celovit sveženj o krožnem gospodarstvu ter poziva Komisijo, naj temu primerno tudi ravna. Evropski parlament med drugim poziva k družbi brez odpadkov (zero waste) in predlaga zavezujoče cilje preprečevanja njihovega nastajanja do 2025, cilj 70 % recikliranja komunalnih odpadkov do 2030 in 80 % recikliranja embalaže do 2030. Drugi cilji, ki jih

predlaga, zajemajo še 50 % manj odpadkov v morjih do leta 2025 glede na stanje leta 2014 ter cilj zniževanja zavržene hrane za 30 % do leta 2025. Drugi predlogi gredo v smeri boljšega upravljanja in nadzora izvajanja EU politik, kot na primer enotna in jasna definicija komunalnih odpadkov ter metodologija za izračun recikliranja in priprave na ponovno uporabo. Več. Vir: Ekologi brez meja

Komisija začenja s strategijo EU za alpsko regijo

Komisija je s koncem julija začela z izvajanjem strategije EU za alpsko regijo, četrte makroregionalne strategije EU. Ta bo več kot 70 milijonom državljanom omogočila, da bodo uživali koristi tesnejšega sodelovanja med regijami in državami na področju raziskav in inovacij, podpore malim in srednjim podjetjem (MSP), mobilnosti, turizma, varstva okolja in upravljanja energetskih virov. Strategija bo osredotočena na naslednja ključna področja politike in bi lahko podpirala razvoj naslednjih okvirnih projektov: 1. Gospodarska rast in inovacije, na primer razvoj raziskovalnih dejavnosti za proizvode in storitve, značilne za alpsko regijo. 2. Povezljivost in mobilnost, z izboljšanjem cestnih in železniških poti ter razširitvijo satelitskih povezav na oddaljenih območjih. 3. Okolje in energija, z združevanjem skupnih sredstev za ohranjanje okolja in spodbujanje energetske učinkovitosti v regiji. Več. Vir: Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko

Kako nekatere otroke pripravljamo za fakulteto- nekatere pa za zapor

V Združenih državah sta 2 instituciji, ki vodita najstnike na poti v odraslost: fakulteta in zapor. Sociologinja Alice Goffman je preživela 6 let v težavni soseki v Filadelfiji in na lastni koži doživela, kako otroci afriško-ameriškega in latino ozadja drvi po poti v zapor - začeni z zelo majhnimi kršitvami. V čutnem govoru se vpraša tudi: »Zakaj ponujamo samo lisice in zaporno kazen?« Video. Vir: www.ted.com

Nenavadne a poučne domače naloge za dijake v času poletnih počitnic

V Italiji, kjer poletne počitnice trajajo polne tri mesece, dijaki pri določenih predmetih dobijo domače naloge, da ne bi v tem času pozabili, kaj

so se med letom učili. Vendar je gimnazijski profesor Cesare Catà učencem dal prav posebno nalogo: običajne naloge je nadomestil z življenjskimi nasveti, kot so sprehodi ob obali, razmišljanje o sebi, učenje in uporaba novih besed, branje knjig ipd. Nekateri od nasvetov glasijo: »Vsaj enkrat vstanite zgodaj in pogledite jutranjo zarjo. Dihajte v tišini. Zaprite oči in bodite hvaležni«, »Ne govorite grdih besed, bodite prijazni in kulturni«, »Potrudite se uporabljati nove besede in besede, ki ste se jih naučili v šoli« itd. Tukaj preberite vse »naloge«, ki so jih dobili dijaki. Vir: zastarse.si

Trajnostno zadolževanje

Igra, trajajoča 70 let, je umazana. Formula za velik profit je preprosta: dati posojilom takim državam, ki so dovolj revne, da ga ne morejo odplačati hitro, hkrati pa premalo revne, da ga odplačujejo leta in leta. Da lahko država odplačuje prvo posojilo, zaprosi za drugo, tretje itd., vse dokler se ne zadolži trajnostno, kar jo vedno bolj izčrpa. Avtor članka med drugim opisuje tudi razne »koruptivne manerve in politike« s katerimi se poslužujejo Kitajska, Rusija in druge države, da bi elita, ki vlada, pridobila čim več. Članek. Avtor: Johan Galtung, Vir: Transended Media Services, 17. 8. 2015

Inclusive Entrepreneurship in Europe: Creating Sustainable Employment and Growth

Poiskati način, kako trajnostno ustvarjati delovna mesta in ekonomsko rast, je prednostna naloga EU. Po podatkih Evropske komisije je ustanavljanje majhnih in srednje velikih podjetij prineslo 85 % vseh novih delovnih mest. Majhna in srednje velika podjetja predstavljajo 99 % vseh podjetij v EU in zato igrajo osrednjo vlogo pri prehodu k rasti, konkurenčnosti in razvoju. Pomembno vlogo v tem procesu imajo podjetniki, saj so ti tisti, ki ta podjetja vodijo. Direktoriat EK za notranji trg in industrijo vabi podjetja na simpozij o podjetništvu v Evropi, s katerim želijo preučiti sedanje prakse podjetništva ter izmenjavo najboljših praks na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni. Simpozij bo potekal v četrtek, 24. 9. 2015 v Bruslju. Več. Vir: Public Policy Exchange

Dogodki, konference

Tretja mednarodna konferenca o družbeni odgovornosti in komuniciranju

Med 17. in 19. septembrom 2015 bo v Ljubljani na Ljubljanskem gradu potekala tretja mednarodna konferenca o **družbeni odgovornosti in komuniciranju**. V več kot petnajstih sekcijah bo okoli 70 udeležencev predstavljajo referate in razpravljalo o temah, ki zadevajo komunikacijske vidike družbene odgovornosti. Med drugim bo govora o komuniciranju družbene odgovornosti različnim deležnikom, strateški vlogi komuniciranja družbene odgovornosti, izzivih, ki jih prinašajo novi mediji, o poročanju družbene odgovornosti ipd.

Vabljeni govorniki na konferenci sta **profesorica poslovne etike z londonske univerze Royal Holloway, Laura Spence, in profesor organizacijskega komuniciranja z univerze v Texasu, Timothy Coombs**. Prof. Spence bo spregovorila o vprašanih družbene odgovornosti in komuniciranja v malih in srednjih podjetjih, prof. Coombs pa o vlogi družbenih medijev in družbeni odgovornosti.

Na konferenci bo organiziran tudi panel praktikov, ki ga bo vodila Alenka Jakomin, višja svetovalka v družbi Pristop. Na njem bodo predstavniki treh podjetij, BTC d.d., Snaga Javno podjetje d.o.o. in Coca Cola HBC, predstavili kako se v praksi spopadajo z izzivi na področju družbene odgovornosti in komuniciranja. Za konec bodo udeleženci konference na okrogli mizi razpravljali še o integraciji družbene odgovornosti v delovanje podjetja, tako z menedžerskega kot komunikacijskega vidika.

Dogodek poteka v organizaciji mednarodnega odbora profesorjev treh evropskih univerz – univerze v Amsterdamu, univerze v Aarhusu in ljubljanske univerze.

Članom IRDO pri plačilu kotizacije nudijo 20-odstotni popust (kotizacija s popustom velja pri plačilu prek bančnega nakazila). Za vse dodatne lahko obiščete spletno mesto konference <http://csr-com.org> ali pišete na: info@csr-com.org.

Ljubljana Forum

Med 8. in 9. oktobrom 2015 bo v Ljubljani potekal Ljubljana Forum, kjer se bo govorilo o razvoju pametnih mest, o prednostih spodbujanja aktivnejšega vključevanja in sodelovanja prebivalcev pri odločanju ter predstavilo že obstoječe dobre prakse pametnih mest. Več. Vir: GBC Slovenija

LUPA 2015: bazar

CNVOS vabi na 14. tradicionalni bazar nevladnih organizacij, ki poteka v okviru festivala LUPA, ki bo 24. 9. 2015, od 11. do 20. ure, na Prešernovem trgu v Ljubljani.

Vloga nevladnih organizacij je v moderni družbi nepogrešljiva, saj so prav slednje pogosto zadnje zatočišče za ljudi, živali in nenazadnje tudi za okolje. Vse nevladne organizacije, ki želijo sodelovati na bazaru, organizatorji naprošajo, da se čim prej prijavijo. Več. Vir: CNVOS

Strokovni posvet o varstvu podnebja na lokalni ravni v Alpah

CIPRA bo z mrežama Alpsko mesto leta in Povezanost v Alpah organizirala strokovni posvet, ki bo posvečen prav varstvu podnebja na lokalni ravni v Alpah. Strokovni posvet bo potekal 29. in 30. 10. 2015 na Centru za okolje in kulturo (Zentrum für Umwelt und Kultur) v Benediktbeuern v Nemčiji. Več. Vir: GBC Slovenija

Konferenca Greenbuild

V Veroni bo od 14. – 16. 10. 2015 potekala konferenca Greenbuild, ki bo posvečena trajnostni gradnji. Konferenca bo na izobraževanjih, predavanjih, seminarjih in drugih dogodkih združila strokovnjake s področja gradbeništva iz celega sveta. Več. Vir: GBC Slovenija

Konferenca EKOTEHNO

V sklopu 8. mednarodnega sejma ekotehnologije, zaščitite okolja in komunalne opreme, bo 18. 9. 2015 potekala mednarodna konferenca Ekotehno. Več. Vir: GBC Slovenija

Mednarodno poslovno srečanje - »SEE MEET Pomurje«, Radenci

Dvodnevno poslovno srečanje bo potekalo od 11. – 12. 11. 2015 v Hotelu Radin v Radencih. Udeleženci poslovnega srečanja SEE MEET Pomurje 2015, se bodo lahko v samo dveh dneh na do 15 vnaprej dogovorjenih sestankih, na enem mestu srečali s potencialnimi poslovnimi partnerji, poleg tega pa bodo na voljo še številne neformalne možnosti za pogovore. S pomočjo kataloga prijavljenih podjetij, bodo pred srečanjem lahko poiskali tista podjetja, ki se jim zdijo zanimiva in so izrazila željo po sestanku. [Več](#). Vir: podjetniski-portal.si

Konferenca o nevroznanosti in zavzetosti

Slovensko društvo za odnose z javnostmi in Slovenska kadrovska zveza ter KOKA organizirajo konferenco o nevroznanosti in zavzetosti v Sloveniji, ki bo potekala 30. 9. 2015 na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani. Na konferenci boste izvedeli, kako lahko nevroznanost prispeva k dvigu zavzetosti sodelavcev, kakšni so novi izsledki kognitivne znanosti, izhodišča delovanja človeških možganov, ki vodijo h globljemu razumevanju doživljanja človeka – v vlogi sodelavca v podjetju. Udeležba na konferenci je brezplačna. [Več](#). Vir: PRSS

Akademija zdravja, mladinska izmenjava

Zruženje EPEKA bo kot partnerska organizacija sodelovala pri večstranski mladinski izmenjavi Health Academy oziroma Akademija zdravja, ki bo potekala v mestu Herdeslev na Danskem od 7. – 16. 10. 2015. Projekt bo v okviru programa Erasmus + spodbujal zdrav način življenja. Vključeval bo 5 mladih iz vsake od sodelujočih držav: Romunije, Grčije, Poljske, Slovenije in Danske. Glavni namen mladinske izmenjave je širjenje zavesti o temah povezanih z zdravjem in osebni doprinos udeležencev k rezultatom projekta. V

okviru aktivnosti bodo udeleženci razvili kuharsko knjigo v zvezi z zdravo prehrano in zdravim načinom življenja. [Več](#). Vir: Epeka

24. letna konferenca SZKO 2015 - CELOVITO PRESTRUKTURIRANJE? ODGOVOR SO LJUDJE!

Slovensko združenje za kakovost in odličnost pripravljajo 24. letno konferenco z naslovom »Celovito prestrukturiranje? Odgovor je kakovost!«, ki bo potekala od 12. – 13. 11. 2015 v GH Bernardin v Portorožu. Tudi letošnja konferenca se bo posvetila problematiki prestrukturiranja, saj je naloga vseh, ki se ukvarjamo s kakovostjo, omogočiti uspešnost prestrukturiranja slovenskega gospodarstva in javnega sektorja z uporabo načel kakovosti, pristopov in orodij. Pri tem bodo v ospredje postavili ljudi, zaposlene v podjetjih in organizacijah, brez katerih še tako dober voditelj ne more dosežati vizije in udejanjati poslanstva. Na konferenci bodo podelili tudi nagrade in priznanja Slovenskega združenja za kakovost in odličnost. [Več](#). Vir: SZKO

Usposabljanje za vodje kakovosti QM - vključena tveganja

Slovensko združenje za kakovost in odličnost obvešča, da so prenovili vsebino predavanj QM usposabljanja. Vsi predavatelji so v svoje vsebine vključili nove smernice standarda ISO 9001:2015. Nova predavateljica, dr. Nadja Zorko, direktorica financ v koncernu ETI Izlake bo v okviru predavanja financ in računovodstva vključila tudi obvladovanje tveganj v podjetjih. Vabljeni k prijavi na usposabljanje. [Več](#). Vir: SZOTK

Inovacija Energetike '15

7. tradicionalno srečanje o poslovnih in tehnoloških inovacijah v energetiki bo potekalo 7. 10. 2015 na Brdu pri Kranju. Častni pokrovitelj letošnjega srečanja je predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar. Na srečanju pa bo več kot 25 govorcev, ki vas bo seznanilo z inovativnimi poslovnimi in tehnološkimi rešitvami, srečali boste ključne energetske odločevalce in strokovnjake iz drugih v energetiko vključenih panog ter nosilce razvoja! [Več](#). Vir: Prosperia

Inovativna Slovenija: 12 dejavnikov inoviranja, sept. 2015 - feb. 2016

Če sodite med tiste, ki želite spremeniti sebe, da bi spremenili svet – ali pa vsaj svojo organizacijo, ste vabljeni na tri uspešnice iz cikla Kreativnost in vodenje, ki bodo vsak petek od 11. 9. 2015 do 12. 2. 2016: Potekalo bo 20 aktivnih, navdihujočih srečanj; od 8.10 do 9.50 v prostorih Gospodarske zbornice v Sloveniji. Na vsakem od 20-ih srečanj se boste ukvarjali z dejavniki, ki predstavljajo vire inoviranja: talent, energija in metoda. Spoznali boste dejavnike, ki tvorijo strukturo inoviranja: posameznik, tim, cilj in sistem. Ter se pogovarjali o dejavniki, ki so ključni za kulturo inoviranja: ideje, svoboda, zavzetost, humor in tveganje. Vse to na interaktiven, igrificijski način, ki povezuje najnovejšo teorijo s svežo prakso. Sprejmejo največ 20 udeležencev. Voditeljici izobraževanj sta licencirani trenerki Nastja Mulej in Janja Rebolj. [Več](#). Vir: GZS

Tržnica zaposlitvenih priložnosti za ženske

Fundacija za izboljšanje zaposlitvenih možnosti Prizma in eim, Center razvoja človeških virov, v sodelovanju z Zavodom RS za zaposlovanje vabijo na »Tržnico zaposlitvenih priložnosti za ženske«, ki bo v četrtek, 24. 9. 2015, med 10. in 16.30 uro v prostorih Tkalke, Tkalski prehod 4 v Mariboru. Dogodek je priložnost za mreženje zaposlovalcev, izobraževalcev in potencialnih novih sodelavk in ponuja vrsto brezplačnih aktivnosti in možnosti za aktivno sodelovanje. Podjetja se lahko predstavijo kot razstavljaivec na stojnici, spoznajo potencialne sodelavke in z njimi opravijo razgovor. Hkrati bo potekala okrogla miza z naslovom "Potrebe po kompetencah na trgu dela – kakšne so in kako se nanje odzivamo?", kjer bodo v sodelovanju z Zavodom RS za zaposlovanje, izobraževalci in drugimi podpornimi organizacijami na trgu dela iskali možnosti povezovanja in sodelovanja za zagotavljanje ustrezno usposobljenega kadra v skladu z vašimi pričakovanji. Okrogla miza je tudi priložnost za oblikovanje pobud za pripravo in izvajanje pro-

gramov prekvalifikacij in usposabljanj, ki bi na eni strani brezposelnim ženskam omogočili zaposlitev, na drugi strani pa vam delodajalcem ustrezen kader. Dogodek je brezplačen. Udeležbo je potrebno potrditi do petka, 11. 9. 2015. Program, prijava za podjetja in za iskalke zaposlitve na [tej spletni strani](#). Vir: Fundacija Prizma

Education for Sustainability Conference

Od 21. do 23. 10. 2015 bo v Karlsruhe, v Nemčiji potekala 3-dnevna konferenca z naslovom »Education for Sustainability«. Teme razprav bodo: Izobraževanje v 21. stoletju: Priložnosti, izzivi in perspektive; inovacije v izobraževanju, vključevanje področja trajnosti v učni program, učne materiale, upravljanje in delovanje izobraževalnih institucij. Dogodek bo tako obravnaval načine, kako naj izobraževanje naslavlja okoljske, družbene in ekonomske izzive. Za prijavo na dogodek, pišite na e-naslov: mail@eosd.org ali sustainability@etechgermany.ne. [Več](#). Vir: European Organization for Sustainable Development

Forum Premikajmo skupaj

Na dan otvoritve Celjskega sejma, 8. 9., ob 12. uri vabljeni na forum PREMKAJMO SKUPAJ! V Mreži MEMA so pripravili pester program z zanimivimi govornicami, ki bodo z vami delile svoje dragocene misli: Uvod s prof. dr. Lučko Kajfež Bogataj, Natalie C. Postružnik bo spregovorila o Kavljju 22, mag. Nastja Mulej v zvezi s pozitivno revolucijo, mag. Amadea Dobovišek o mednarodni poslovni sceni, županja o tem, kako in zakaj postaviti županja. Na forumu bodo prvič javno predstavljeni tudi rezultati raziskave Mreže MEMA o prispevku žensk k ekonomskemu bogastvu v slovenskih regijah. Dogodek je brezplačen. [Več in prijave](#).

Vir: Nikrmana

Razpisi in priložnosti

Revidirani Programi sodelovanja INTERREG V-A med Slovenijo in Avstrijo ter Hrvaško in Madžarsko

V drugi polovici meseca julija so bili Evropski komisij posredovani revidirani Programi sodelovanja INTERREG V-A; in sicer Program sodelovanja INTERREG V-A Slovenija-Avstrija za programsko obdobje 2014-2020, Program sodelovanja INTERREG V-A Slovenija-Hrvaška za programsko obdobje 2014-2020 in Program sodelovanja INTERREG V-A Slovenija-Madžarska. Pripombe EK, ki so jih programi prejeli v mesecu juniju, so države članice skrbno preučile ter jih smiselno upoštevale pri pripravi revidiranih dokumentov. Potrditev Programov sodelovanja je pričakovati konec meseca septembra 2015, ki jim bo predvidoma konec leta 2015 sledila objava razpisa. Več. Vir: Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko

Horizon 2020: EU Prize for Women Innovators

EK je v okviru programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020 objavila razpis za nagrade EU za inovatorke 2015. Razpis je odprt za vse ženske, ki so ustanovile ali soustanovile podjetje in kadarkoli v svoji karieri že izkoristile sredstva EU za raziskave in inovacije. Rok za prijavo je 20. 10. 2015. Več. Vir: Razpisi.info

LIFE razpis (LIFE Grants)

Evropska komisija je objavila razpis LIFE Action Grants 2015, na katerega se lahko prijavijo podjetja, nevladne organizacije in državna telesa, registrirana oz. ustanovljena v EU. Za program

na področju okolja in podnebja bodo v poštev prišli »tradicionalni« projekti, pripravljalni projekti – projekti v začetni fazi, integracijski projekti, projekti tehnične podpore in razvojni projekti. Ker gre za zelo kompleksen razpis z več področji, je priporočljivo, da prijavitelji pred prijavo pregledajo dokument o smernicah razpisa (Life Orientation Document). Več. Vir: Evropska komisija

Nepovratne finančne spodbude pravnim osebam za nakup električnih vozil

Predmet razpisa so nepovratna finančna sredstva v obliki finančne pomoči za nove naložbe okolju prijaznejših vozil. Upravičenci so: samostojni podjetniki posamezniki ter gospodarske družbe, ki imajo v trenutku plačila pomoči poslovno enoto ali podružnico v RS. Rok za oddajo vlog je do porabe sredstev. Več. Vir: Eko Sklad.

Fast track to Innovation Pilot

Projekti »Fast track to Innovation Pilot«, ki se bodo spodbujali, morajo biti blizu prototipa, tehnologija, ki je predmet projekta, mora biti že testirana v ustreznem okolju. To pomeni, da se ne morejo prijaviti podjetja, ki imajo samo idejo, niso pa še preverila, kako bi bila uspešna na trgu. Največjo moč pri ocenjevanju bodo imeli učinki projekta, kot so: hiter razvoj; poslovni prevzem in uvajanje trajnostnih inovativnih rešitev (izdelkov, procesov, storitev, poslovnih modelov...); reševanje družbenih izzivov; hiter prodor na trg - najpozneje v treh letih po začetku projekta; novost na trgu; poudarek na specifičnih značilnostih določene panoge; večja konkurenčnost in rast poslovnih partnerjev v konzorciju v smislu povečanja prodaje, števila zaposlenih; večja udeležba industrije, predvsem malih in srednjih podjetij. Višina subvencije je 3 milijone EUR. Financirani bodo konzorciji z najmanj tremi partnerji iz treh različnih držav in največ pet partnerjev. Rok za oddajo vlog je 1. 12. 2015. Več. Vir: Tiko Pro d.o.o.

Sofinanciranje manjših začetnih naložb na področju Podravja in Koroške

Predmet razpisa je sofinanciranje (nepovratna sredstva) manjših začetnih investicij v mikro, malih in srednje velikih podjetjih iz upravičenega območja, ki bodo predhodno pridobila garancije za bančne kredite. Garancije bosta podelili Mari-borska razvojna agencija in RRA Koroška v sodelovanju z izbranimi komercialnimi bankami na podlagi razpisov v okviru Regijske garancijske sheme za Podravje in za Koroško regijo. Na voljo je skupnih sredstev v vrednosti 607.142 EUR. Investicija mora biti zaključena najkasneje do 23. 10. 2015. Več. Vir: Vinibis d.o.o.

3rd Health Programme: Call for Proposals for Projects 2015

V okviru tretjega programa za ukrepe Unije na področju zdravja (2014–2020) je objavljen javni razpis za zbiranje predlogov za dodelitev finančnega prispevka za določene ukrepe v obliki nepovratnih sredstev za projekte za leto 2015. Nepovratna sredstva se lahko dodelijo zakonito ustanovljenim organizacijam, vključno z javnimi organi in organi javnega sektorja, zlasti raziskovalnim in zdravstvenim ustanovam, univerzam, visokošolskim ustanovam in nevladnim organizacijam. Te organizacije lahko predložijo predlog projekta kot koordinatorji ali sodelujejo kot drugi upravičenci. Rok za prijavo je 15. 9. 2015. Več. Vir: Razpisi. Info (Cnvos).

Prvi razpis v okviru transnacionalnega programa Mediteran

Objavljen je prvi razpis v okviru transnacionalnega programa Mediteran, v okviru katerega lahko prijavite transnacionalne projekte na naslednjih treh področjih: 1. Krepitev inovacijskih zmožnosti za pametno in trajnostno rast; 2. Nizko-ogljikne strategije in energijska učinkovitost; 3. Varovanje in ohranjanje mediteranskih naravnih in kulturnih virov. Vrednost razpisa je 84,25 milijona evrov sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in 3,39 milijona evrov sredstev IPA Rok za prijavo je 2. 11. 2015. Več. Razpisi.info.

Javno naročilo: Študija v smeri vzpostavitve enotnega in inovativnega evropskega prometnega sistema

Generalni direktorat Evropske komisije za mobilnost in promet je objavil javno naročilo za izdelavo študije, katere cilj je analizirati ovire, ki preprečujejo razvoj in uvedbo inovativnih tehnoloških rešitev, ki izboljšujejo integracijo prometnega sistema, ter predlagati niz ukrepov, ki lahko skupaj pripomorejo k pospešitvi napredka. Rok za prijavo je 20. 10. 2015. Več. Vir: Razpisi.info

Javni razpis za sofinanciranje znanstvenoraziskovalnega sodelovanja med Republiko Slovenijo in Republiko Turčijo

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje medsebojnih obiskov slovenskih in turških raziskovalcev, ki izvajajo skupne znanstvenoraziskovalne projekte v letih 2016-2018 na vseh področjih znanosti. Na javni razpis se lahko prijavijo raziskovalne organizacije in zasebni raziskovalci. Rok za prijavo je 23. 10. 2015. Več. Vir: Razpisi.info

Horizon 2020: Bio based Industries Joint Undertaking - Biogospodarstvo

V okviru prednostne naloge »družbeni izzivi« programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020 je objavljen javni razpis za sofinanciranje skupnih projektov na področju biogospodarstva. Rok za prijavo je 3. 12. 2015. Več. Vir: Razpisi.info

Javni razpis za izvedbo programov na področju medsektorskega vlaganja v zdravje in zmanjševanja neenakosti v zdravju

Predmet razpisa so programi na področju medsektorskega vlaganja v zdravje in zmanjševanja neenakosti v zdravju za leti 2015 in 2016. Cilj razpisa je podpora Ministrstvu za zdravje pri uresničevanju družbene skrbi za zdravje, s ciljem zmanjševanja razlik v zdravju med posameznimi regijami in skupinami prebivalstva RS ter prenos dobrih praks v mednarodno okolje in iz mednarodnega okolja. Več. Vir: Razpisi.info

Prejeli smo ...

Foto: Mediaspeed

Zasl. prof. Ddr. Matjaž Mulej:

"V neki kadrovski igri - kandidatov za neko direktorsko mesto - so se pojavile take pristranskosti, da sem poslal opozorilo na to mestnim svetnikom. Dobil sem odgovore nekaterih, med drugimi tudi takega, da naj ne lobiram za nekega konkretnega človeka. Odzval sem se z naslednjim zapisom, na katerega doslej ni bilo nobenega vsebinskega odziva."

NE GRE ZA LOBIRANJE ZA ČLOVEKA, GRE ZA CELOVITOST

... hvala tistim, ki ste se vsaj odzvali. Vsem pa moram povedati, da se že več kot deset let trudim kot pripadnik IRDO - Inštituta za razvoj družbene odgovornosti - in precej več kot štirideset let KOT PROFESOR ZA TEORIJU SISTEMOV IN INOVACIJ, da bi uveljavili pri odločanju in drugem delovanju celovitost namesto enostranskosti. Iz enostranskosti pač prihajajo spregledi namesto vpogledov in pregledov in zato napake vse do svetovnih vojn.

V ISO 26000 o družbeni odgovornosti, ki je globalno sprejet dokument in ga Evropska unija šteje za pot iz sedanje krize, je vseh sedem temeljnih vsebin povezanih s pojmom **SOODVISNOST in CELOVITOST**.

Skrajna ta hip aktualen primer, kaj napravi enostranskost, je zelo hud:

- od vojne napovedi terorizmu teče 3. svetovna vojna, le da ta hip še ne pri nas v Evropi razen enega dela Ukrajine;
 - konkretnih vojnih žarišč je po javnih podatkih okoli 60,
 - beguncev je ta hip po javnih podatkih skoraj 60 milijonov, kar je več od žrtev 2. svetovne vojne (med katere je spadal tudi moj oče),
 - samo 15 % človeštva ima vsaj šest dolarjev prejemka na dan,
 - v davčnih oazah je skritega, ker ga lastniki ne potrebujejo, ne znajo in ne zmorejo aktivirati v korist človeštva in sebe, toliko denarja, da bi z njim, po javnih podatkih, zlahka rešili vse probleme Afrike in Evrope;
 - bančni in zavarovalniški direktorji v Sloveniji, ki ne proizvajajo ničesar, imajo deset krat večje plače od direktorjev podjetij, državna plača rednega profesorja slovenske univerze (z doktoratom, mednarodnimi objavami in pred upokojitvijo) je deset evrov neto na uro, torej še manj (da ne govorim o še bolj nesmiselno visokih plačah podobnih direktorjev na Zahodu in še kje),
 - NASA napoveduje, da bo zaradi tako povzročeneh nemirov, begunstva in uničenja narave čez največ 20 let preostalo samo še deset odstotkov človeštva;
- itd.

Skratka: Premislite, **ALI STE DOVOLJ CELOVITI PRI SVOJIH ODLOČITVAH IN DEJANJH TER DOVOLJ ODGOVORNI DO LJUDI IN NARAVE**.

Upam, da vas smem za to prositi kot občan Maribora, Slovenije in sveta, oče in dedek z upanjem, da bom pradedek in bodo mladi živeli v zdravi družbi in naravi.

Zasl. prof. Ddr. Matjaž Mulej

30. avgust 2015

ZBIRKA WELL-BEING = CELOVITOST

Zagotavljanje zadostne in potrebne osebne celovitosti človeka [Elektronski vir] / Simona Šarotar Žižek, urednica ; [avtorji Simona Šarotar Žižek, Sonja Treven, Matjaž Mulej]. Maribor : IRDO, Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, 2015 ([Maribor] : CD Studio).

Cena: 14 EUR + distribucijski stroški.

Iz vsebine:

I OSEBNOST KOT SIDRIŠČE ZADOSTNE IN POTREBNE OSEBNE CELOVITOSTI ČLOVEKA KOT ZAPOSLENEGA /SODELAVCA

- 1 Osebnost
- 2 Temeljni dejavniki
- 3 Teorije osebnosti
- 4 Struktura osebnosti
- 5 Osebnostni razvoj
- 6 Osebnost, zdravje in duhovnost
- 7 Pomen človekove osebnosti in njegovega osebnostnega razvoja za zadostno in potrebno osebno celovitost človeka kot zaposlenega

II ZAGOTAVLJANJE ZADOSTNE IN POTREBNE OSEBNE CELOVITOSTI ČLOVEKA KOT ZAPOSLENEGA IN NJENI UČINKI

- 1 Splet tehnik za doseganja potrebne in zadostne osebne celovitosti človeka kot zaposlenega
- 2 Drugi pogoji za zagotavljanje zadostne in potrebne osebne celovitosti ljudi
- 3 Psihično dobro počutje kot eden izmed rezultatov zadostne in potrebne osebne celovitosti

**NOVO V LETU 2015:
PRAVKAR IZŠLO!**

Osebna celovitost človeka [Elektronski vir] / Simona Šarotar Žižek, urednica ; [avtorji Simona Šarotar Žižek, Sonja Treven, Matjaž Mulej]. Maribor : IRDO, Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, 2015 ([Maribor] : CD Studio). *Cena: 14 EUR + distribucijski stroški.*

Iz vsebine:

I SPLOŠNO O CELOVITOSTI

- 1 Opredelitev celovitosti
- 2 Zgodovina filozofije celovitosti in zgodovinski razvoj celovitosti
- 3 Znanost, celovitost, navidezna celovitost, zadostna in potrebna celovitost
- 4 Celovitost in sistemsko razmišljanje
- 5 Temeljna načela in ovire družbene odgovornosti (podjetij) kot neformalne poti do zadostne in potrebne osebne celovitosti

II OPREDELITEV ČLOVEKA (KOT DIALEKTIČNI SISTEM) IN NJEGOVE ZADOSTNE IN POTREBNE OSEBNE CELOVITOSTI

- 1 Sistem, sistemsko razmišljanje, teorija sistemov in dialektična teorija sistemov
- 2 Človek kot dialektični sistem
- 3 Zadostna in potrebna osebna celovitost človeka – zaposlenega/sodelavca

III CELOVITOST, RAVNOVESJE IN DUHOVNOST

- 1 Zavest kot sidrišče zadostne in potrebne osebne celovitosti človeka tudi kot zaposlenega/sodelavca – podlaga za merjenje zadostne in potrebne celovitosti njegovega dobrega počutja

Model psihičnega dobrega počutja zaposlenih na temelju zadostne in potrebne osebne celovitosti za krepitev uspešnosti [Elektronski vir] / Simona Šarotar Žižek, urednica ; [avtorji Simona Šarotar Žižek, Sonja Treven, Matjaž Mulej]. Maribor : IRDO, 2015.

Cena: 14 EUR + distribucijski stroški.

Iz vsebine:

I PSIHIČNO DOBRO POČUTJE

- 1 Pozitivna psihologija kot temelj psihičnega dobrega počutja
- 2 Psihično dobro počutje
- 3 Povezanost dobrega počutja zaposlenih z uspešnostjo organizacij

II STRUKTURA PSIHIČNEGA DOBREGA POČUTJA

- 1 Subjektivno (emocionalno) dobro
- 2 Psihološko dobro počutje
- 3 Samodeterminacija
- 4 Psihično dobro počutje kot eden izmed rezultatov zadostne in potrebne osebne celovitosti

III INTEGRALEN POGLED NA DOBRO POČUTJE

- 1 Opredelitev dobrega počutja

**NOVO V LETU 2015:
 PRAVKAR IZŠLO!**

Psihično dobro počutje zaposlenih [Elektronski vir] / Simona Šarotar Žižek, urednica ; [avtorji Simona Šarotar Žižek, Sonja Treven, Matjaž Mulej]. Maribor : IRDO, 2015.

Cena: 14 EUR + distribucijski stroški.

Iz vsebine:

I PSIHIČNO DOBRO POČUTJE IN ZADOSTNA IN POTREBNA OSEBNA CELOVITOST ČLOVEKA KOT ZAPOSLENEGA

- 1 Zadostna in potrebna osebna celovitost posameznika
- 2 Psihično dobro počutje posameznika (PDP)

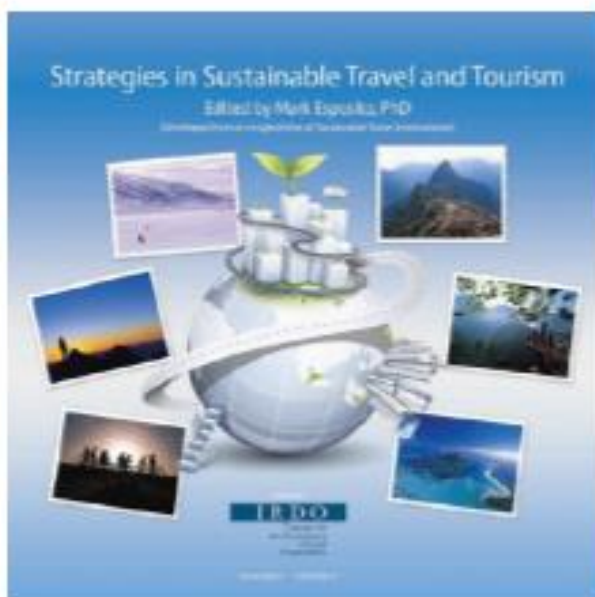
II POGOJI ZA PSIHIČNO DOBRO POČUTJE ZAPOSLENIH NA TEMELJU ZADOSTNE IN POTREBNE OSEBNE CELOVITOSTI V ORGANIZACIJAH

- 1 Viri organizacije kot podlaga za doseganje uspešnosti organizacije
- 2 Management človeških virov kot temelj za uspešnost organizacije
- 3 Organizacijski pogoji kot podlaga za uspešnost organizacije
- 4 Uspešnost organizacije
- 5 Povezava med psihičnim dobrim počutjem, temelječim na ZIPOC zaposlenega in uspešnostjo

III MODEL PSIHIČNEGA DOBREGA POČUTJA NA TEMELJU ZADOSTNE IN POTREBNE OSEBNE CELOVITOSTI ZAPOSLENIH KOT VIRA ZA KREPITEV USPEŠNOSTI ORGANIZACIJE

- 1 Oblikovanje konceptualnega modela
- 2 Teoretični in konceptualni model psihičnega dobrega počutja na temelju zadostne in potrebne osebne celovitosti zaposlenih kot vira za krepitev uspešnosti organizacije

ZBIRKA DRUŽBENA ODGOVORNOST

Strategies in sustainable travel and tourism [Elektronski vir] : (developed from an original idea of Sustainable Travel International) / edited by Mark Esposito ; foreword by Roger Haw. Maribor : IRDO - Institute for Development of Social Responsibility, 2009. Zbirka Družbena odgovornost. Cena: 10 EUR + distribucijski stroški.

Delo je nastalo zaradi nekaterih novih trendov v turizmu, ki vključujejo tudi ekološke dimenzije in zavedanje o pomenu varstva narave.

Avtor na primeru nevladne organizacije Sustainable Travel International podrobneje raziskuje turizem, kot eno od vodilnih industrij v svetu. Praktičen priročnik raziskuje potenciale socialno-ekonomskih katalizatorjev, ki potovanja in turizem predstavljajo in preslikajo v raziskovanje trajnostnega turizma kot del strategije za doseganje blaginje.

Namenjen je predvsem turističnim ponudnikom, vodilnim na področju gostinstva in turizma ter univerzitetnim študentom, ki gledajo na turizem kot na razsežen kompleks konkurenčnosti v današnjem svetovnem gospodarstvu.

Prvi ponatis!

Eseji o družbeni odgovornosti [Elektronski vir] : knjiga na zgoščenki / [urednika Matjaž Mulej, Anita Hrust]. Maribor : Inštitut za razvoj družbene odgovornosti - IRDO ; Ljubljana : Inštitut za trajnostni razvoj, prostorsko načrtovanje in okoljske študije : Zavod Ypsilon, 2010. 1. ponatis 2011. Zbirka Družbena odgovornost. Cena: 12,50 EUR + distribucijski stroški.

Knjiga na zgoščenki z več kot 20. prispevki številnih avtorjev bo obogatila vaše znanje s sodobnimi spoznanji o družbeni odgovornosti. Zakaj jo kupiti? Navajamo več razlogov:

- ✓ Knjiga se da brati po poglavjih – esejih ločeno ali kot celota.
- ✓ Ne vemo za nobeno knjigo, ki bi se ukvarjala z družbeno odgovornostjo s toliko vidikov in zato s toliko zadostne in potrebne celovitosti.
- ✓ Opozarja, da mineva čas, ko je dosedanji model družbeno-gospodarskega razvoja ustrezal stvarnosti in potrebam ljudi.

Nudi premislek, kaj napraviti, da človeštvo današnje civilizacije ne bo zdrvelo v 3. svetovno vojno in s tem v propad. To povedo že naslovi esejev.

Članom inštituta IRDO zagotavljamo 20% popust za ponudbo iz založništva!

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

*Skupaj z vami
sestavljamo
mozaik znanja
in sodelovanja
za več družbene
odgovornosti*

VABIMO VAS V

**VODILNO SLOVENSKO ORGANIZACIJO
ZA DRUŽBENO ODGOVORNOST IN TRAJ-
NOSTNI RAZVOJ PODJETIJ, NEVLADNIH
ORGANIZACIJ IN USTANOV**

Sodelujte pri sestavljanju mozaika znanja o družbeni odgovornosti in njenem vplivu na različna področja našega življenja, dela in okolja. Po svojih močeh se povežite pri iskanju rešitev in njihovem udeležanju.

**K DRUŽBENI ODGOVORNOSTI LAHKO
POMEMBNO PRISPEVATE TUDI VI.**

**SODELUJTE Z NAMI,
POSTANITE NAŠI ČLANI!**

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

**IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgo-
vornosti**

Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor,
Tel.: **031 344 883**, Fax: **02 429 71 04**,
e-pošta: info@irdo.si

Spletna mesta: www.irdo.si,
www.horus.si, [www.mladinski-
delavec.si](http://www.mladinski-delavec.si), www.odgovoren.si,
www.chance4change.eu

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

10

LET
2004 - 2014